

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XIX.

NEW YORK, 15. ČERVNA 1897.

Číslo 6.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskárň a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Přispěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Účinek zlých časů na tělocvičnou činnost. — Cvičební rozvrh. — Župa Chicagská. — Důležité pro každého. — O potřebě, důležitosti a vlastnostech tělocviku lidového. — Z pathologie života dnešní lidské společnosti. — Sokol Americký. — Ze župy Východní. — Dopisy: z Newarku, ze Schuyler, z Morrisania, z Filadelfie, z Long Island City, z Chicaga, z Milligan, z Crete. — Schůze výk. výb. Nár. Jed. Sok. — Účetní zpráva jednatele a různá oznámení.

Účinek zlých časů na tělocvičnou činnost.

Všeobecně dá se pozorovati, že ve sborech sokolských tělocvičná činnost ochabuje. Kdo o příčinách toho nepřemýšlí, ten má za to, že Sokolství přichází z z mody, že neláká více svojí novotou, že nedovede podávat stále něco nového, co by stále pozornost mnohých k sobě poutalo a tím nových a nových přátel získávalo.

My nejsme toho náhledu.

Tělocvičná činnost mezi námi ochabuje hlavně z té příčiny, že šíří se mezi lidem v poslední době náhled, že pevné zdraví a silné tělo k ničemu nejsou, že ten, kdo má obě, není tím ve výhodě před jinými méně zdravými, slabšími.

V době, kdy statisíce mladých, zdravých a silných mužů bloudí ulicemi velkých měst bez práce, snadno nabývá pudy náhled výše zmíněný. Tu mnohý řekne: „K čemu jest mi třeba starati se o to, abych měl pevné zdraví a silné tělo, když nebude mi možno ani rádně se nasytiti.“

Z toho pak přichází k úsudku, že by sokolské sbory neměly se starati o šlechtění a pěstování schopností tělesných, ale že měly by veškerou svou činnost obrátiti k vzdělávání ducha, poněvadž prý v době nynější otužené tělo není ničím, ale vzdělaný mozek vším.

Kdyby tato zdánlivá pravda byla skutečnou pravdou, byli bychom jistě pro to, abychom cvičení ze svého pro-

gramu úplně škrtili i abychom si hleděli jen poučování a vzdělávání duševního našich členů.

Jedinou pravdou zůstává, že „ve zdravém těle jest též zdravý duch.“

Kdybychom podle této pravdy se všichni řídili, kdyby lidstvo všeobecně dle té zásady bylo vychováno, pak jistě by nemohly vzniknouti tak bídné poměry jako nynější, v nichž silní, zdraví lidé, chtějící pracovati mrou hladem, kdežto ti, kteří ničeho nepracují, oplývají nadbytkem.

Nešťastné poměry nynější zajisté že zaviněny byly namnoze tím, že člověk stal se otrokem svého těla, že podlehal příliš žádostem tělesným.

Naším idealem vždy bylo a jest, vychovati tělocvikem rádným muže, jenž otuživ se na těle, otužil se tím také na duchu; muže, jenž dovede svému tělu a mnohým chťičům býti pánem a nikoli aby byl jim otrokem, jak nejčastěji bývá.

Otužilý Sokol nebude toužiti po zbytečném pohodlí, on netouží po skvostné a vybrané stravě, on nepachtí se po tom, aby mohl hrdlo své prolévat drahým, importovaným pivem neb vzácným nějakým vínem.

Otužilý Sokol jest člověk střídmy ve všech požitcích tělesných, on dovede si i mnohé odepřiti, on dovede také strádati.

Jaký naproti tomu bývá člověk, jenž tělo své zvláště netužil a jenž chutím a chťičům svým volně úzdu pouští, nedbaje toho, zda při tom vezme zkázu na těle či nikoli.

Hlásá se, že jest copárské, že jest přežilé pěstovati tělocvik, otužovati, že se tím ničeho nedokáže, že si tím lid svého postavení nezlepší.

Co chcete dokázati s lidem, jenž nikdy ničeho si nedovede odepřiti, jenž ovládnuti jest úplně potřebami svého rozmarilého těla.

Co chcete dokázati s lidem, který za sklenici piva si koupíte, kdykoli a kolikráte jen chcete?

Jakou cenu může míti v zápasu o lepší bytí všech utiskovaných, který má za to, že by zahynul, kdyby nevypil každý den určitý počet pajntů piva a nevykouřil určitě kvantum tabáku.

Uvádí-li se někdy, že někteří lidé po delší čas churaví neb nemocní vynikali silným duchem, mělo by se vždy pamatovati toho, že byly to pouhé výminky, a že právě výminky vždy potvrzují pravidla.

My jsme pevně o tom přesvědčeni, že by svět brzy se přetvořil v ráj, kdyby možno bylo vychovati lid dle

zásad našich, že by brzy nebylo ani utiskujících ani utiskovaných.

Naše učení hlásá, že jsme všichni bratry, všichni sobě rovnými, že nikdo nad nikoho není vyvýšen. Však učení to nedojde nikdy svého vtělení, dokud nebude mít více odchovců, dokud nebude více těch, kteří je nikoli slovy, ale skutky vyznávají.

Co působí všechnu bídu a neštěstí v lidské společnosti?

Přebytek lásky k sobě samému a nedostatek lásky k jiným. Vyvyšování se jedněch nad druhé.

A dejte příležitost dnes těm, kteří jsou níže postaveni a utiskováni, aby stali se vyvýšenými a mocnými, a jistě budou ve svém novém postavení ještě krutějšími a tvrdšími k těm, s nimiž byli nedávno na stejném stupni.

Člověka neuděláte lepším, jestli vzděláte jen jeho mozek, jeho ducha.

Ti nejučenější pánové bývají často těmi nejhoršími lotry, pravými dravci v lidské společnosti.

Aby člověk mohl lépe a spokojeněji prožítí těch několik svých roků na zemi, k tomu třeba jen, aby jeho spolulidé měli lepších srdcí, než má dnešní člověk.

Jděte jen mezi lid a pozorujte!

Zhrozíte se.

Rozličné církve a zástupy kněží lepším lid neučiní, poněvadž celá jejich činnost jen k tomu směřuje, aby sebe obohatili a na účet pošetilých věřících dobře se měli. Ano, činností jejich lid jen horším se stává a spůsobilejším k ztročení.

Mnohé z věr učí, že tělo má podrobena býti duchu, však ničeho nečiní, aby toho skutečně věřící jejich dokázali.

My bez vychloubavosti můžeme říci, že učení naše jedině pravé jest.

Ono založeno jest na zkušenostech získaných před tisíci lety a potvrzovaných v době přítomné každodenně.

Vychovejte někoho po Sokolsku, učiňte z něho muže zdravého na těle, ovládaném zdravým duchem a vychovali jste tím muže, jenž schopen jest býti dobrým bojovníkem v šiku utiskovaných, bojujících za lidská práva proti dnešním vykořisťovatelům lidské společnosti.

Odhoďte jádro myšlenky sokolské, zavrhněte zásadu, že „ve zdravém těle sídlí zdravý duch“ a jistě že ještě více zeslabíte ty, již bojují dnes proti rozmařilcům a požitkářům, neb učiníte je těmto podobnějšími.

Cvičební rozvrh.

Zdalo by se nemožností, aby ještě dnes některý sbor sokolský cvičil, nemaje žádného rozvrhu cvičebního, však nemožnosti stávají se někdy možnými, závisí-li jejich uskutečnění na pohodlnosti, nevšímavosti a liknavosti.

Někde snad rozvrhu mají, ale neřídí se jím, poněvadž myslí, že jest zbytečno dle napřed pevně ustanoveného pořadu cvičiti.

Někde cvičí stále na témž náradí.

Hrazda, bradla a kůň na šír jsou stále, vše ostatní přijde na pořad jen velmi zřídka, jen z nouze, jen tenkrát, když cvičence dobrá napadne.

Kde není pořádku ve cvičení, tam také nemůže býti pokroku a tam také cvičenců nepřibývá.

Účelem cvičení jest všestranný a ladný vývoj těla na prvním místě. Proto dlužno dbáti ve cvičení toho, aby co konáme, k takovému vývoji tělesnému směřovalo.

Cvičení musí proto býti tak zařízení, aby v každé hodině cvičební dala se příležitost svalům celého těla, k práci vydatné a nikoli jen některým svalům na úkor druhých. Tam, kde cvičí stále jen na hrazdě, koni na šír a na bradlech, dávají příležitost jen svalům paží a trupu se namáhati, nejvíce ovšem pažím, a na ostatní úplně skorem zapominají.

Následek takového cvičení bývá na cvičencích patrný, mívají těla neforemná a k tomu ještě nemají nad nimi vlády, jaké má ten, kdo cvičí se všestranně.

Mimo to, že většinou paže se namáhají na zmíněném náradí, vykonává se cvičení nejvíce v podporu a to nemůže k ladnému, souměrnému vývoji těla dopomoci.

Pro každou hodinu má býti tak voleno cvičení, aby střídal se vis s podporem, i aby jak pro paže tak i pro nohy byla přiměřená námaha.

Skoky nesmí se zanedbávati a také ne náradí, jako jsou kruhy, řebříky, šplhadla.

Čím cvičení rozmanitější, tím lépe.

Dáváte-li někomu k jídlu stále jeden pokrm, jistě se mu brzy přejí. Podobně jest i se cvičením. Nechte cvičiti své cvičence stále jen na hrazdě, bradlech a koni a uvidíte, že se vám přesyťí, což by se nestalo, kdyby se bylo hledělo více rozmanitosti.

Konečně dlužno hleděti také toho, aby cvičenci pokračovali ve výcviku. To možno také jen tehdy, když dá se jim příležitost k těm nejrozmanitějším pohybům, jaké poskytnouti může jen náradí různého druhu.

Při všem tom nesmí býti zapomináno cvičení prostných, neboť ta jistě jsou důležitější a vydatnější, než kterékoli náradí.

Při prostných jest ta nejlepší příležitost k mnohým a mnohým pohybům, kterých na náradí mnohém prováděti nelze.

S prostnými má cvičitel vždy počítati, aby jimi doplnil v hodině, co v předcházejících čtvrtích nebylo probráno.

Prostnými dá se cvičební hodina dobře doplniti a zaokrouhliti. Při nich možno více k pažím, trupu neb k nohám přihlédnouti, dle toho, jaká cvičení předcházela.

Zkušený cvičitel dovede dobře voliti prostná dle potřeby.

Pořádný cvičitel ovšem nejde nikdy do cvičení nepřipraven, on předem ví, jaká cvičení bude probírat, nejen aby věděl jaké náradí s družstvem bude mít. Bez takové přípravy nemůže nikdo býti dobrým cvičitelem.

Tím méně může býti dobrým cvičitelem ten, který ani žádného rozvrhu cvičebního nemá a jenž teprve ve cvičirně ptá se svých cvičenců: „Tak hoši, co si dnes vezmem?“

Domnívali jsme se, že není mezi námi již takových cvičitelů, ale praví se nám, že někde přece dle toho zastaralého zlořádu se spravují.

Každý, kdo chce býti cvičitelem, má tolik věděti a uměti, aby mohl si cvičební rozvrh vypracovati a jestli

toho někdo nedovede, pak má si vybrati nějaký rozvrh buď v Sborníku sokolském, neb v Sokolu uveřejněný a dle toho se spravovati.

Rozvrh nejlépe když jest v tělocvičně vyvěšen. Zajímá obyčejně cvičence, když vědí napřed, na čem budou cvičiti. Mají se nač těšit.

Doufáme, že ti, kteří posud bez rozvrhu a bez přípravy cvičili, v budoucnosti nejbližší pořídí si řádný rozvrh a dle toho budou se pro každé cvičení připravovati.

Ať jen se tak stane všude!

Župa Chicagská.

Naděje naše, že župa Chicagská bude nejlépe prospívati, poněvač sbory k ní náležející soustředěny jsou v jediném městě, nijak se nevyplnily. Ba s lítostí jest nám doznati, že po několika pokusech župu tu k životu vzbuditi, nedospělo se dosud k žádoucímu cíli.

Dříve se sváděla nečinnost župy Chicagské na nevhodné zřízení župní, že prý ústřední župní výbor a župní sbor cvičitelský vedle sebe dobře nepracují, i že nutno, aby župní záležitosti řídil výbor jediný, v němž by každý sbor měl své zástupce.

Aby se přání tomu vyhovělo, sešli se zástupci sborů chicagských i vypracovali nové stanovy župní.

Pořadatel t. l., chtěje, aby věc se zbytečně neprodložovala, ještě v den oné schůze zástupců návrh nových stanov opsal a je v týž den zaslal tajemníku, jenž měl je dle usnesení schůze s přípisem poslati v. v. N. J. S. Nešťastným neporozuměním ponechal si tajemník stanovy ony u sebe a v. v. N. J. S. nedopsal.

Toto opomenutí přišlo na světlo teprvé, když dotazovali jsme se, proč z v. v. N. J. S. žádného rozhodnutí o stanovách župních nedochází.

Pak teprve návrh stanov v. v. zaslán a tento, odkázav je cvičitelskému sboru N. J. S. k prohlédnutí, schválil je ve schůzi své, dne 15. března t. r.

O tom uvědomeny byly sbory chicagské místním výborem, i určena schůze na den 2. května k znovu-zřízení župy.

Schůze tato nemohla se odbyti pro nedostatečný počet dostavivších se zástupců.

Na to měla se konati nová schůze dne 16. května, však i tajemník zapomněl v čas ji svolati.

Konečně svolána schůze zástupců sborů na den 4. t. m., jež rovněž pro slabé účastenství se nekonala.

Tak stojí dnes záležitosti župy Chicagské.

Není posud znovuutvořena.

Dle nových stanov má každý sbor chicagský v župním cvičitelském sboru dva zástupce. Jeden z nich jest náčelník dotyčného sboru.

Jest tedy na sborech, aby ustanovil si každý svého zástupce do župního cvičitelského sboru a ti zástupci a náčelníci sborové by se sešli a župní činnost opět zahájili. Aby věc se dlouho neodkládala, dopsáno již sborům v tom smyslu a navrženo, aby členové příštího cvičitelského sboru župy Chicagské sešli se ve středu, dne 23. t. m. o 8. hod. več., v síni Plzeňského Sokola.

Máme za to, že každý sbor o to se postará, aby jeho zástupci povinnosti své dostáli.

Jest to velice smutný úkaz, že právě tam, kde mohlo by se nejlépe pracovati, nekoná se ničeho.

Jak pěkná jest příležitost pro sbory chicagské, aby společně, vydatně pracovaly.

Letos připadají závody župy Východní a také Chicagské. V oně již konají se pilně přípravy závodní, v této dosud ničeho, neboť se posud znova nenarodila.

Aby dostály svým povinnostem, bude sborům chicagským chopiti se práce horlivě i ukázati, že za nového zřízení, v němž každému sboru jest dáno rovné zastoupení v správě župní, chtějí nahraditi, co bylo zanedbáno.

Jinak musili bychom za to míti, že nebylo to nevhodné zřízení župní, ale nechť k společné práci, která župu Chicagskou na čas k spánku uložila.

Liknavost, jež jeví se tak nápadně ve všech snad sborech chicagských, jistě že by nebyla dostoupila tak značného stupně, kdyby bylo se v župě jen trochu pracovalo, neboť nikdo nemůže popřít, že schůzemi členů různých sborů a vzájemnými poradami byla by se lepší činnost v členstvu udržela.

Na nářky teď ovšem jest pozdě i nezbyvá než napravit co se zameškalo a to ať stane se co nejdříve a co nejhojněji. Při dobré vůli mohou i závody župy Chicagské setkat se se zdarem, třeba již jen krátká doba byla na přípravy.

Mnohé zkušenosti ukazují k tomu, že lépe pořádati závody v měsíci září, než v letních horkých měsících.

Položí-li se závody v Chicagu as na polovici měsíce září, zbudou skotem celé tři měsíce na přípravy a doba ta může dobře vystačiti, budou-li ti, jichž úkolem bude je vykonati, pracovati pilně a bez odkladu.

Očekáváme jistě, že v příštím čísle t. l. bude nám podati radostnou zprávu o nově zahájené horlivé činnosti župy Chicagské, i že konečně přestanou naše nářky, že sbory chicagské zakopaly svoji hřivnu, již podává jim župní zřízení.

Nechť jen nezapomene žádný ze zástupců sborů, že jest jeho povinností dostaviti se do schůze župního cvičitelského sboru, jež jest dne 23. t. m. v Plzeňském Sokolu.

Důležité pro každého.

Velice zřídka naskytne se nám příležitost, abychom mohli o věci naší vykládati všem našim Sokolům, neboť mnozí z nich žádného zájmu na Sokolství nemají, podporující ho jedině svými příspěvky.

A přece bychom někdy rádi do duše promluvíli i těm, kteří mívají nevšímavostí všechny naše snahy, dobrou věc šířiti a jí vyznavačů horlivých zjednávat.

Víme, že mnohé za žádnou cenu do tělocvičny nedostaneme, a těm rádi bychom pověděli, že možno i mimo tělocvičnu mnoho pro zdraví a otužilost získati když člověk chce. Ano přiznáme se, že na cvičení v tělocvičně hledíme vždy jen co na malou část výchovy tělesné, kterou má každý býti jen pobízen k tomu, aby i

všude jinde vyhledával vhodné příležitosti k dalšímu tužení se, i aby zároveň věděl, jak si při tom počínati.

Do takového Sokola, který jen na náradí v tělocvičně umělé cvičení dovede prováděti, není mnoho, jestli nepěstuje zároveň všechny druhy tělocviku každému přístupného, a jestli nevede při tom život řízený zásadami zdravotními.

Máme dosti takových nešťastníků, kteří pokládají každé tělesné namáhání za týrání a kteří velice by si na tom zakládali, kdyby nemusili ničeho dělati. Takoví, kdyby nemusili se vůbec pohybovati, jistě by se nečinností, neboť mimo jídlo, pití a nějakou nenámahavou zábavu o nic by se nestarali. K takovému druhu lidí náleží často mužové mladí, kteří den ode dne jen břich svůj pozorují a velice se z toho těší, jestli mu na objemu přibývá.

Tu a tam patří nějaký takový vypásající se tučníček také k sokolskému spolku; tělocvična ovšem má od takového svatý pokoj.

Jiní jsou, kteří při své pohodlnosti sic netloustnou, ale jsou nemenšími nepřáteli všeho zbytečného namáhání, jako zmínění tloustové. Libují si v pohodlí, libují si v sezení v nečinnosti. A aby dlouhou chvíli si zahráli a mozek nenámáhali, bumbají aneb hrají nějakou sušlechťující hru v karty.

Mnoho, velmi mnoho jest takových, kteří ani na to nepomýšlí, že by mohli mimo do továrny neb do hospody jíti také někam jinam.

Někdy ovšem i ti, co málo vychází, někam si vyletí, tu však musí lahve kořalky a soudky piva putovati s nimi.

Nejsme žádní zásadní odpůrci pití, však měli jsme již kolikrát příčinu litovati toho, že dovoleno jest prodávati opojné nápoje v místech, kam v neděli si lid z města vyjede.

Co užije takový truňkem zmožený? Na místě osvětlení přinese domů pořádnou opici, z níž druhého dne jest nemocen. Rádi bychom viděli, aby ze Sokolů ani jediný nepatřil do zmíněného, tak četného cechu lidí.

Sokol má býti lepším prostředního člověka, a že je lepším, to má býti znáti na každém jeho činu.

Odpustíme třeba necvičícímu že necvičí, ale ať vede si ve všem jiném aspoň dle zásad sokolských.

Ať každý dbá svého zdraví a to učiní, když postará se o dostatečný pohyb na čerstvém vzduchu a když bude střídavým.

Dostí jest příležitostí k procházce každodenně, někdy možno vyjeti si na kole, v letě láká voda k vykoupání, v zimě led k bruslení; k hraní míče častá jest také příležitost, rovněž ku běhu a skoku.

Nikdo není tak uvázan prací, aby nemohl dopřáti si nějaké procházky, nějaké vyjížďky.

Vyjedete-li si v letě, zajedte někam, kde můžete se vykoupati, kde si můžete zaplavati.

Nebojte se delších vycházek, neboť tyto vás otuží.

Máme právě dobu výletů. Každý sbor pořádá svůj výlet a každý Sokol jistě účastní se mimo to několika výletů jiných.

Ať každý pohlíží na den výletu, co na den, v němž se má osvěžiti, v němž má užiti zdravého venkovského vzduchu, v němž se potěšiti s přírodou.

Jak šeredné jest, kdy mezi vracejícími se z výletu sokolského má býti i několik Sokolů, kteří přebrali. To se Sokolu nesmí přihoditi; on má býti otužilý v střídmosti, on má věděti, že každá nestřídmost má trest v zápětí.

Neříkáme, ať ustanoví se pokuta pro takové, kteří by se zapomněli. Pokutou ničeho se nedocílí, však každý má býti sám svým vlastním strážcem a pánem, i nemá sám sebe snižiti. Víme, že co tuto jsme napsali, nedostane se každému Sokolu do rukou, neboť mnohý se po sokolském časopisu nikdy neohlédne, proto bylo by dobře, kdyby se členům shromáždivším se k výletu vůdcem připomenulo, jak třeba každému na výletu si počínati, by z něho skutečně měl jen osvěžení a zároveň, aby zachována byla důstojnost sboru sokolského.

Střídmost, pravá míra, ve všem má býti heslem každému Sokolu.

O potřebě, důležitosti a vlastnostech tělocviku lidového.

Napsal Jos. Klenka.

B. Vlastnosti tělocviku lidového.

(Pokračování.)

V předešlém odstavci pokusili jsme se dokázati potřebu cvičení tělesných pro každého jednotlivce k vůli zachování a rozhojnění jeho síly životní i síly národa. V odstavci tomto chceme se pokusiti o to, abychom vyznačili, jakého druhu mají býti cviky ty.

Má-li se tělocviku účastniti veškeren lid československý, jest úlohou naší, abychom volili cviky tak, by lid v nich našel zábavu i občerstvení, aby viděl, že cvičení to působí na rozvoj jeho sil tělesných i duševních, že přispívá k jeho zdraví tělesnému i duševnímu, zkrátka, že přispívá k jeho štěstí. Dále třeba, abychom přizpůsobili provádění cviků povaze lidu našeho.

Naskytá se nám tedy otázka, kde vzíti a jak voliti cviky ty a jak zaříditi jich provádění? Odpověď jest velmi snadná: pozorujme, sebeřme a uspořádejme všechna cvičení tělesná, jež povstala z přirozené potřeby člověka po pohybu, a jež provádí lid za tím účelem, by se pobavil nebo dal na jevo svoji tělesnou sílu neb vytrvalost a obratnost, někdy i zmužilost. Avšak ač snadná jest odpověď, není snadné sestavení cviků těch z důvodu toho, že mnoho jich přišlo v zapomnění. Následkem vznikajícího průmyslu a rozvoje železnic zapouštějí kořeny zvyky a spůsoby cizí, svéráznost našeho národa mizí a uchyluje se jen v zákoutí horská, do krajin odlehlých, jichž se ruch doby ještě nedotknul. A jako pro všechny obory umění hledáme v těchto zákoutích látku ku svému obrození a svéráznosti, tak také i my v budování cvičení tělesných lidu našeho hledati máme tam svoji látku. Pozorujme tedy, jaké zábavy a cvik lid provádí od dětství až do kmetství.

Nemluvně pohybuje svými údý, když je položíme v peřinku, házejíc pažema a nohama — toť jeho první tělocvik — v peřince; později učí se seděti a z leže do

sedu vstávají, potom leze po zemi v podporu ležmo a naposledy naučí se vstáti a cvičí se ve stoji, dále v rozličných pohybech jednotlivými údý i celým tělem, až dovede choditi, běhati a skákati. Všechny tyto pohyby působí dítěti radost i rozkoš, jednak novotou, jednak tím, že dostává vládu nad svým tělem, jednak ukájením pudu po pohybu. Takto cvičí dítě své tělo dále: ku cvikům, jež provádělo samo bez hraček i s hračkami, přicházejí cviky nové ve společnosti s ostatními dítkami, doma i mimo dům vždy nové a nové tvary cviků těch vyhledává a tak znenáhla povstávají cvičení společná a mnohá cvičení závodní v házení, chytání, zdvihání atd., rozličných hraček a později rozličného náradí. Chlapci i dívky, pokračující ve cvičeních dětských způsobem sobě vhodným, upravují své cviky, jinak dívky, jinak chlapci: u chlapců přebytek síly a zdraví hledá ukojení v lezení, skákání a měření síly zápasem, u dívek ve hrách během a tancem. Čím více potom dorůstá chlapec v jinocha, tím více hledí sílu svoji zkoušeti a na jevo dáti — sílu tu i tancem projevuje s družkou, ne však tancem, v němž by snad nebylo dosti pohybu, ale tancem, který jest projevem síly; příkladem jsou některé tance, při nichž klesá tanečník do dřepu jednohoz a okamžitě jako vzpruha opět se vymršti a jest vztýčen jako jedle. Podobnými cviky oplývají tance Slováků a Rusínů.

Nemůžeme na tomto místě uváděti vše a proto jen několika slovy upozorniti jsme chtěli na studnici, z níž nám možno čerpati látku ke cvičením lidovým. Než však dále půjdeme, upozorniti jest třeba, že všechny tyto cviky nejvíce jen na čistém vzduchu ve volné přírodě se konají, a jen někdy, to jest v zimě, provádí je mládež v uzavřených místnostech.

Cviky lidové neomezují se na mládež, lid v nich pokračuje i dále, dospělí muži závodí často, by ukázali sílu svou, v rozmanitých cvičeních siláckých neb v obratnosti provésti nějaký výkon. Tak na př. nejmilejším výkonem každého člověka jest házení. Sledovati je můžeme od dětských let až do let kmetských: dítě hází míčem, chlapci všelijakým náradím a v nedostatku toho nejraději kamením do dálky, výšky i jinak, a čím více síly mají, tím větším kamenem házeti zkouší; dorostlí i mužové často závodí v házení snopů při nakládání i skládání obilí a p.

Bohužel všechny tyto přirozené cviky čím dále tím více zanikají nejsouce nahražovány ničím jiným. Následky toho potom se jeví na mládeži, která si volí jiná zaměstnání neúčinná, ba mnohdy škodlivá. Příčinou toho jest pokrok průmyslový, hromadění lidstva v místech průmyslových a následkem toho nedostatek místa a mnohdy času, kde a kdy by se mládež scházeti mohla ku cvikům takovým.

Jest tedy povinností těch, kdo si za úkol vzali povznesení a šlechtění tělesných i mravních sil národa, pečovati o to, aby tímto způsobem poskytl se příležitost veškeré mládeži a veškerému lidu ku cvičením takovým, která odpovídají a jsou přiměřena jeho povaze. — Toť úkol Sokolstva.

Zde naznačili jsme cestu, jakou ubíratí se chceme při volbě cviků, které mají sloužiti veškerému lidu k

zábavě, k zotavení, ale také k udržování a rozhojnění síly. Sebráním těchto cviků není však ještě práce ukončena, neboť jest třeba cviky ty prozkoumati, nejvydatnější srovnati v soustavu, a kde by jaké mezery povstaly, doplniti přirozeným způsobem cviky jiných národů, zejména lidovými cviky národů slovanských.

Dříve, nežli k této práci přikročíme, pozorujme bedlivě, pro koho a za jakých podmínek soustavu cvičení tělesných sestavovati chceme, nebo jinak řečeno, pro jaké „členstvo“ upravití chceme soustavu tu, a tím nám již budou dány jisté podmínky, jimž hověti bude dlužno, abychom dodělali se úspěchu. Jest nám tedy jednati v prvé řadě o členstvu a v druhé řadě o ostatních vlastnostech cviků lidových.

K d o m á b ý t i ú č a s t e n c v i k ů l i d o v ý c h ?

Každý člověk! Zejména všechna mládež po uplynutí povinné návštěvy školní, každý od čtrnácti roků až do svého stáří, tedy celý národ. Mládež na školách obecných a středních vymyká se našemu vlivu, u ní postaráno jest školou o cvičení tělesná, a o tu netřeba a nemožno se starati a bráti na ni ohled; až teprve tehdy, když opouští opět školu a vstupuje do života praktického nebo věnuje-li se dalšímu studiu. Za to tím větší péči věnovati jest mládeži ostatní.

Osmnáctým rokem stává se každý mladík samostatnějším: je-li učněm, stává se tovaryšem, je-li studentem, opouští v době té školu střední a stává se občanem akademickým, a tak také na venkově, je-li zaměstnán polním hospodářstvím, počíná každý míti větší samostatnost. Jest to přirozený následek dospělosti tělesné a dospívajícího ducha. Této samostatnosti těší se až do svého 21. roku, kdy jest mu konati povinnost vojenskou. Tou dobou jest vytržen od svého povolání a v době té nemáme i my na něho přímého vlivu, až teprve když učinil zadost povinnosti té, vrací se zpět v dřívější poměry své, v době té stává se také úplně svéprávným a zcela samostatným a jest v úplné síle životní.

Doba od 14. do 24. roku jest dobou tělesného vývoje, a v té jest možno největší měrou přispěti cviky přiměřenými k položení pevných základů pro sílu životní každého člověka a napraviti možno ještě mnohé, co snad zanedbáno bylo v dřívějších letech. Vždyť ve věku tomto vyvinují se největší měrou srdce a plíce, a celý vzrůst dosahuje svého vrcholu. Ve věku pozdějším toho učiniti nelze, tam jen k vůli udržování a prodloužení síly cvičiti jest třeba, aby tělo udrželo se silné a svěží nejen v letech největší mužné síly do roku 40., ale také i dále až do vysokého stáří.

Dle toho, co jsme svrchu naznačili, můžeme rozdělití všecken lid, který by měl účastniti se cvičení lidových*)

1. na dorost, t. j. mládež ve věku od 14 do 18 roků;
2. na mladší členstvo (jinoši) od 18. do 21. roku;
3. starší členstvo (muži) od 21. do 40. roku
4. nejstarší členstvo „ 40. „ 60. „

Že pro každou z těchto skupin jiné cviky budou nejpřiměřenějšími, rozumí se samo sebou; nám se však

*) Cvičení dětí do 14 roků úmyslně nepočítáme ke cvičením lidovým z důvodů jmenovaných výše.

nejedná nyní o to, abychom určili pro každý věk cviky ty, nýbrž především o celek.

Každému namane se zde otázka: Mnoho-li lidí bylo by účastno cviků těchto? Počítejme tedy: v Čechách bylo v roce 1890 napočítáno mužských ve věku z nichž nyní cvičí*)

		Čechů asi		
od 15—20 roků	272.148**)	171.000	2483 učňové	1660 členů
„ 20 25 „	222.249	140.000	3698	
„ 25—30 „	204.101	129.000	1090	
„ 30—35 „	197.159	126.000	651	
„ 35—40 „	175.320	110.000	331	
		670.000	9913	

A nyní uvažuj každý z těchto čísel, jak daleko máme k tomu, co naznačil zakladatel Sokolstva Tyrš, a zda-li jest vůbec možno způsobem, jakým pracujeme nyní, domoci se toho, když nyní cvičí z těch 10.000 asi polovina, což jest asi tolik, že cvičí ze sta lidí ku cvičení schopných — jediný!

O dalších vlastnostech tělocviku lidového.

1. Výbor cviků lidových budiž takový, aby každý viděl na nich snadno potřebu a užitečnost pro život. Čím lépe a snadněji kdo pozná prospěch, jenž mu kyne ze cvičení, tím raději bude prováděti takové cviky.

2.†) Cviky jednotlivé nebo jejich provádění nebudtež zdraví nebezpečnými ani škodlivými. Nebezpečnost vězí buď ve cviku samém nebo ve způsobu provádění jeho, proto cviky nebezpečné aneb zdraví škodlivé vyloučiti jest naprosto z lidového tělocviku, a u cviků, z nichž by nepřiměřeným prováděním škoda vzniknouti mohla na zdraví, jest přesně stanoviti pravidla jich provádění. Na př. zdvihání břemen jest cvik neškodný a užitečný, provádí-li se však nemírně buď příliš často nebo s nepřiměřeným těžkým břemenem, stává se cvičenci nebezpečným.

3. Cviky buďtež přiměřeny stáří cvičenců a pro každý věk pevně stanoveny buďtež druhy cvičební i míra jich provádění. Jinak bude vypadati výběr i provádění cviků u mládeže od 14. do 18. roku, opět jinak u jinochů dospívajících a mužů dospělých a jinak u mužů starých. Pak-li tím způsobem roztřídíme látku a upravíme cvičení svá, můžeme očekávati, že budou v nich míti účastenství nejen mužové mladí, ale i členstvo staré.

4. Výbor cviků má býti všestranným, aby procvičilo se celé tělo a to nejen svalstvo, nýbrž i ostatní ústrojí. Máme tedy cvičiti svalstvo paží, trupu i nohou, ale také srdce, plíce a nervstvo, máme se cvičiti jak v síle a obratnosti, tak ve vytrvalosti a rychlosti.

*) Viz statistiku sokolskou z r. 1896.

***) V tom zahrnutí jsou Němci i Češi, a uvážíme li, že bylo napočteno v Čechách okrouhle 3,600.000 Čechů a 2,100.000 Němců, tedy jsou obě národnosti v poměru 36 : 21.

†) Více viz o tom v článku mém ve Sborníku z r. 1896.

(Pokračování.)

Z pathologie života dnešní lidské společnosti.

(Připravovaná přednáška pro Sokolskou Obec.)

Bratři! Nelekejte se nadpisu mé přednášky. Chci Vám nakreslit v několika řtách, jak dnešní naše společnost žije, chci mluvit pravdu a líčiti vše tak, jak jest. Způsobem jaksi indirektním vysvitne Vám snad z mých obrázků důležitost a zdravotnická i sociální cena toho, co zveme tělocvikem; vysvitne Vám snad, pravím zámysla snad, poněvadž nejsem domýšlivým a nevím, jak dovedu Vám pověděti, co pověděti chci, abych skutečně měl s tím vysvitnutím pravdu, vysvitne Vám tedy snad důležitost a cena, jakou má pro život náš speciálně český — Sokol a Sokolstvo vůbec.

Nepovídlám to já první ani poslední, řekli to přede mnou jiní, znamenití a zkušení znalci našeho života, že nežijeme tak, jak bychom žiti měli a jak by toho tělo naše i náš duch vyžadoval. Co jest náš život? Střídání práce s odpočinkem. Tu střední cestu, kterou žádá zdravé žiti, tu málokdo z nás a málokterý z našich stavů dovede nalézti.

„Práci čest!“ „My máme právo na práci a život!“ „Dejte nám práci!“ zní to ze všech stran. Pracujeme všickni, jednou mnoho, podruhé nic; jednou dlouho odpočíváme a podruhé nic! A v tom snad leží ta největší škodlivina dnešního našeho žiti i příčina celé pathologie života moderní společnosti.

Bratři! Kdybych mohl, promluvil bych dnes k Vám o každém jednotlivém způsobu lidské práce, avšak nestačím na to. Zavedl bych Vás do velkých dílen, kde sta a sta strojů a sta a sta lidských rukou pracuje na věcech tak obyčejných, na věcech, kterých každodenně používáme, nevědouce, co lpí potu na jednoduché některé věci a co lpí na ní lidského zdraví a lidských životů.

Chtl bych Vám ukázati, jak člověk trpí tělesně i duševně, jak nedověde pracovati a žiti správně přes všechny zákazy a dohledy zákonodárství, přes všechny normy a zásady veřejného zdravotnictví. Sešel bych s Vámi s havířem pod zem, dal bych Vám uliti ve velké sklárně kalíšek z křišťalově bílého skla na památku, uvedl bych Vás do ohromných, zářem prosycených železných hutí, dal bych Vám natisknouti v dusné, olejem páchnoucí tiskárně „pozdrav pracujícího tiskaře“ a zavedl bych Vás do olověných komor, z nichž dělník vypouští různé žíravé kyseliny, smrtící organismy a zašel bych s Vámi i v malou dílnu malého femeslníka, kde tento pracuje do úpadu, aby kryl v nezměrné tovární konkurenci nahý svůj život. Všude představil bych Vám pracujícího člověka a všude našel byste, že člověk nežije tak, jak by žiti měl a mohl. Nedovedeme pracovati a nedovedeme použiti dobře klidu a odpočinku! Nedovedeme žiti!

Viděli byste obrazy, nad nimiž by Vám srdce usedalo. Dělníka ze sirkárny se smrdutým výdechem a odlupující se čelistí následkem otravy fosforem, dělníka z dílen, kde pracuje se s rtutí, arsenikem, mědí, ale s různými nemocemi zažívadel, s různými chorobami kloubů, s bledničkou, srdeční vadou, krvácením z plíce a ústrojí břišních. Z papírny, kde třídí dělník hadry a jiné odpadky, uprchli byste, kdybyste pohledli na jeho ruce a na jeho kožní choroby; s povzdechem opouštěli byste nízkou síňku, kde u tkalcovského stavu chrchlá člověk své plíce a přikusuje k práci suchý, nemastný brambor a byli byste nemile dojatai odporným zápachem po líhu, který čpí z úst kulhajícího dělníka ve mlýně a v pekárně. Nepěkné obrázky! Většinou shrbené postavy, bledé, třesoucí se po otravě různými metalickými jedy a lihem. Na četných a četných místech zvolali byste s údivem a s trudem v lici: „Ejhle člověk!“

Nechme však již těchto tělesných chorob; nevšímejme si více skrofulosních, tuberkulosních, lueticých těch zjevů a jděme po těch chorobách, které zveme nervovými. Nervosita, neurasthenie, hysterie, padoucnice, rozruchy pohlavní a j. Modní, moderní nemoce, které dnes vkročily snad do každé rodiny a do každého téměř druhého jednotlivce.

Co řeknu, není mým majetkem. Přednáším jen a opisuji názory věhlasných učenců, lékařských kliniků jako jsou Kraft-Ebing ve Vídni, Fürbringer v Berlíně, Maixner a Thomayer v Praze. A možná dost, že neopisují ani správně, možná že nevystačím ani na tento úkol.

Nervosním chce býti dnes každý, zvláště kdo rychle ku příkladu zbohatl a nemá potom dlouhou chvíli co dělati, nežli utráceti z nabytých peněz.

Nervosním je bohatý, tlustý řezník, nervosní jest dnes zbohatlá kulatá máselnice, která nejspíše v nervosním rozzechvění kdysi častěji prodávala lidem margarín než dobré, čerstvé, pravé máslo.

Pravá nervosita je choroba, povstala onemocněním nervové soustavy ve všech možných orgánech a oddílech lidského těla, která ponejvíce značí se tím, že člověk jí stížený reaguje na podráždění jednou více a déle, podruhé méně neb docela nic nežli člověk, který má nervy zdravé. Na tuto definici nevezmu si patent a prosím Vás v tom ohledu za shovívavost. Člověk takový méně „vydrží“ nežli zdravý člověk, nesnese ku př. dlouhého pochodu, třeba mu k tomu sokolská hudba hrála sokolský pochod, snadno pojme takového člověka strach z nepatrné příčiny, velké rozčilení „pro hloupost“, jak často slyšíme v rozhovoru a jindy zase nedotkne se ho urážka skutečná a sebe větší; lehce pláče takový člověk, lehce křičí, má špatné spaní, trávení, je chudokrevným, stěžuje si na bušení srdce, bolesti hlavy, duševní i tělesnou skleslost, je nestálý v každé práci, nesmí slyšetí nějaký nepřijemný zvuk ku př. chrupání, povstale při jedení jablka, kaštanů, skřipání nože při krájení, péra při psaní; zaslechne-li takový zvuk, omdlévá; nesmí přijíti na velkou prostoru, je ovládán sebevražednými myšlenkami atd. Stav takový může člověk získati neb zděditi. Otec, jenž je ovládán přílišným pitím líhovin, matka, která je chudokrevnou, vysílenou častými porody, velkým namáháním pro četnou rodinu: taková rodičové rodí děti se zděděnou náklonností k nervovým nemocem. Člověk, který nedovede hospodařiti se svým nervovým majetkem, který příliš pracuje a se namáhá, může získati nervositu. Aby člověk zachoval si své nervy při zdraví, tomu jest potřebí užívati přiměřené výživy těla a dbáti pravého poměru mezi naborem a spotřebou nervové síly ve svém těle. Hygienické požadavky pro zachování si zdravých nervů jsou: Střední míra klidu a činnosti, činnost, která vyhovuje schopnostem i náklonnostem individua, vzdalování se prudkých a trvalých pohnutí myslí, výživa, přiměřená konstituci a práci jednotlivce, dostatečný požitek čistého, čerstvého vzduchu, vydatný tělesný pohyb, dostatečný spánek. Všecko konání a jednání, které směřuje proti těmto podmínkám zdárného hospodaření s nervovou silou každého jednotlivce, může dáti vznik nervositě. Však přihlédněte, bratři, bliže k uvedeným podmínkám nervového zdraví. Kdo může z nás, jak jsme zde, podmínkám těm v plné a potřebné míře dostáti? Málokdo z nás má tuto možnost a málokdo z nás, kdo tu možnost má, podmínek těchto je dbalý. Zde při delším uvažování přijmete zase na blaho a stesky i strážení nás všech malých lidí, nás tak zv. malého a prostředního stavu. Zde setká se ten, kdo obírá se nervovými poruchami, s člověkem, jenž zabývá se sociálními lidskými poměry, poměry národohospodářskými celých stavů, celých národů. Zde dlužno jest všimnouti si ukrutného stoupání spotřeby požitin, které dotýkají se předem našich nervů, zde dlužno všimnouti si spotřeby alkoholu, kávy, čaje, tabáku a j. dnešních dnů; zde dlužno podívat se na to, kolik dnes spotřebuje svět prostředků tak zvaných posilujících, uspávajících, utišujících bolestí, které za našich časů připravují se pro lidstvo v celých i četných továrnách a o kterých v každých novinách dočtete se denně celé sloupce v redakční i administrační části listové. Zde setkáte se ve svých úvahách s velkou potřebou všeho sensačního, silně pepřeného v produkci belletristické, v dramatickém umění, v denním tisku; zde setkáte se s pessimismem, nespokojeností velkých mass, s vysoce vyškoleným politickým životem, s vysoce rozvětvenou a tak často bezvýslednou i zbytečnou činností spolkovou a shromažďovací, s neklidem, neupřímností, společenskou falší, pronásledováním jednotlivých tříd i jednotlivých lidských ras, zkrátka, abyste porozuměli častému vystupování nervových nemocí, jste nuceni vzíti v úvahu celý náš dnešní život jednotlivce i celých národů, jste nuceni uvažovati o celém sociálním postavení dnešního člověka. Dnes činí nervosními lidi strach a obava před nebezpečími, třeba hodně daleko se nalezajícími, však brýlemi denního tisku, pohodlným spojením telegrafickým, telefonním, železničním na blízku býti se zdajícími.

Podobné zjevy naleznete i v jiných věcích dějin lidstva. Prohlédněte středověk. Hlad, dlouhé války, mory měly účinek jistě také na mysl tehdejšího člověka. Vzpomeňte velké epidemické hysterie, spojené s daemonií v r. 1574. v Cáchách, tarantismu v Itálii, tahů flagellantů. Za výron a výsledek nervosity můžete docela dobře prohlásiti křížácká tažení a hlavně křížácké tažení ma-

lých, nedospělých dětí, jichž na sta a sta zhynulo na cestě do Palestiny a jež do záhuby byly hnány z nervosnosti i nerozumu svých drahých rodičů. V nynějších dobách ustoupila pověra a strach před nadpřirozenými věcmi přísné, chladné vědě, nynější kulturní státy mají dostatek síly, aby majetek svých občanů chránily před zevním i vnitřním nepřítelem a přece třesou se národy neustále před nebezpečím epidemií, sociálních převratů, nových válek a hospodářských krisí. Strach je slabost. Nervosní slabost moderních generací je příčinou bázně a strachu. Kde takový strach uchvacuje celé vrstvy lidstva, tam jsme oprávněni mluvit nejen o století elektřiny, páry, telefonu, ale též o století nervosním, tam jsme i oprávněni zařadovati nervové nemoci do nemocí moderních neb chcete-li modních. Způsob života dnešního člověka vykazuje na každém svém kroku nehygienické zápolení se silou nervovou. Život náš je rychlý; nežli se naděješ, stojíš zítra před docela jinými sociálními poměry, nežli jsi stál včera. V politických, sociálních, zvláště obchodních, průmyslových, agrárních poměrech kulturních národů vidíte ty ukrutné denní změny naproti předešlým věkům, všechny poměry postavení jednotlivce, povolání, majetku docela jsou přeměněny od poměrů ku př. ze začátků tohoto věku se vyskytujících a všechny tyto změny a poměry uplatňují se na útratu lidské nervové soustavy.

Stoupá napjetí sil nervových v sociálních i hospodářských požadavcích nynějšího věku; člověk má nedostatečný klid v celém svém žití, vše vylíčené děje se při horečné činnosti nervové, při nejvyšším nadsoužívání duševní jeho síly.

„Boj o život, o existenci“ zní heslo nynějšího civilisovaného člověka a skutečně je výdělek, zisk a požitek dnešního člověka daleko ztíženější, tížeji se dobývá pro nesmírnou konkurenci nejenom pro jednotlivá individua, nýbrž i pro celé národy, hlavně na poli obchodním, průmyslovém a agrárním. Veliká síť spojovacích prostředků činí nejvzdálenější země způsobilými ke konkurenci, činí zemské produkty staré Evropy importem ze zámořských krajín bezcennými neb velice málo cennými, odcizuje obyvatel starého světa starodávnému, pro nervy i tělo vůbec zdravému rolnickému a agrikulturnímu životu, vlní celé massy venkovských obyvatelů do měst a do života továrních dělníků se všemi protizdravotními, sociálními a v ohledu mravním povážlivými následky. Na místo malého řemesla a průmyslu nastoupily velkotovárny a velký průmysl, stroj nahrazuje lidskou sílu. Ruční práce málo vynáší a tak lidé vymyslíli četné stroje, s kterými zacházeti musí tisíce lidí, při čemž spotřebují nekonečně více duševního i tělesného kapitálu nežli dřive.

Tisíce a tisíce lidí, kteří dřive vedli tichý, skrovný, spokojený život, jsou dnes dělníky továrními a jsou závislí od mezinárodních bilancí obchodních, utváření se světového trhu a jich chleboďárci musí v nich a na úkor jich duševních i tělesných sil napínati všechny struny lidské práce a stále báti se i vyhrožovati krachem a nejistotou světového trhu.

Malý obchodník, řemeslník, rolník není schopen konkurence; ji může zmocit jen velkoobchodník, velkoprámyslník. Jen velkokapitál a kartely jsou dnes schopny konkurence.

Vedle tisíců bohatých neb dobře situovaných lidí povstaly miliony proletářů, kteří přičítají svou bídu a svůj úpadek, své otroctví velkokapitalismu. Vzniká nespokojenost mass, pud po násilné změně poměrů majetkových: kořeny socialismu a anarchismu.

Na úkor tělesného i duševního zdraví lidstva vznikají velká města a místa průmyslová a venkov na obyvatelstvu ztrácí, chudne. Tim lidstvo stěžuje si existenční boj. Zdražují se potraviny, stáť zdražuje je stále výše a výše, aby získal pro potřeby svého obyvatelstva prostředků na účely bezpečnostní, vojenské, školské a jiné. Potraviny se falšují a zkažené prodávají, což má za následek vznik četných chorob; aby nabradil si špatné potraviny, chápe se proletář alkoholu a dává tím příčinu a základ nemocí všech pro sebe i své potomstvo. Jak blahodárný alkohol působí, uvádím zde jen jedno statistické dátum z knihy Klausenerovy. Tento sledoval potomstvo jedné anglické pijanky, narozené roku 1740. Mezi 760 osobami, z ní posílými, bylo 100 nemanželských dětí, 181 prostituovaných, 142 žebráků, 46 chovanců chudobinců, 76 zločinců. Čtvrtá generace sestávala jen z prostituovaných a zločinců. Hezká společnost a úctyhodná rodina!

Nesčíslný počet moderních lidí celý téměř život nepřijde na zdravý vzduch, celý život ztráví v tmavých, dusných dílnách, továrnách, kancelářích, skladištích atd.

Těžký, nervy vysilující boj o existenci počíná člověku téměř již v obecné škole a táhne se do pozdních, mužných let.

Nové vymoženosti samy způsobují četné nervové choroby, uvádím: podráždění míchy jeví se u konduktérů dráh a pochodící od stálého otřásání těla; nemoci telegrafních úředníků, působené jednotvárnou, věčnou hrou telegrafních strojů, nemoci telefonistek a t. d.

Pud pohlavní u nervosně rozechvělého lidstva časné propuká a hrozným, někdy nepřírozeným způsobem bývá ukájen.

V manželství boji se moderní člověk dítěte, poněvadž sám téměř nemá ničeho jísti, koná své manželské povinnosti s různými přístroji, s rozmanitými praktikami na úkor svých nervů, na úkor manželské lásky, na úkor mravnosti a své spokojenosti.

Cizoložství, rozvody rostou a plodí se v té nemravné, bezbožné vřavě nezdravé, nervosní děti, které nečiní hanby svým vyžilým, nervosním rodičům. Pohlavní nemoci se šíří, noviny jsou plny inserátů léčitelů tajných nemocí se strojky i bez nich; kde bydlí zdravá, silná maserka; kde se udílí diskretní rada potřebným jí mladým dívkám s celým zaopatřením; pěkné a zhoubné nemoci smrti lidskou duši, plní ústavy pro choromyslné a tisknou člověku do rukou sebevražednou zbraň.

Žena nedobře se vychovává; nechce být více jenom matkou, pečlivou, zdravou a dobrou svým dítkám; okkupuje kanceláře, obchody, chce být lékařkou, úřednicí, rovná se ve všem a všude mužů.

Vzdělání na škole obecné, střední i vysoké děje se podle šablony a domácí vychování pohybuje se velice často na chybných cestách; požadavky duševní práce na malého člověka od nejtělejšího mládí, jsou stále větší a větší. A ten život mladého člověka! Napřed se trochu učí, aby mohl něčím být, a jakmile první chmýří pod nosem se mu objevilo, už chodí do kneip, miluje a miluje, spolkaří, žene se po příkladu svých otců za slávou a popularitou. Kde je ten starý patriarchální život se svým klidem a svou spokojeností? Mladík se zapínacími kalhotami je dnes velkým sociologem, politikem, reformátorem, mravokárcem. Humanita, člověčství je jeho heslem. Mrav a práce, ať tělesná, ať duševní, je pro jiného, ne pro něho, ne pro jeho průhlednou, zelenavou líč.

Snad abych ukončil své „koncertní“ kreslení. Uvážíte-li vše klidně, co třeba s nadsazením někde jsem řekl, dáte mi za pravdu. A ve své úvaze přijdete k téměř koncům jako já, vysvětlíte si, proč dnes z nás každý má na rtech nervosnost, proč každý nařiká si na nervy a proč denně ochranná stanice zaváží dobré naše známé do ponurých síní nemocnic a blázinců.

Znali jste mladou, svěží dívku. Tvářinky jí najednou trochu pobledly. Počala milovati. Měla již čas. Dali jí dlouhé sukně. Tatík vyprávěl jí tyto sukně a kabát jejímu amantu. Děvečka nesnese to, srdce jí pukne, kloní hlavinku jako květinka při zapadajícím slunečku. Tváře blednou víc a více. Útlé tilko se chvěje. Oči dostávají zvláštní lesk. Srdce mocně bije, tváře jsou bledé jako zeď, „modlitba panny“ často zní z budoiru mladé dívenky, pomalu, ale jistě vyvíjí se u ní chudokrevnost; pojednou počíná nařikati, že jí někdo zatloukl do hlavy hřebík, polýká koule a jednou z čista jasna omdlí. Nemohou jí vzkřísiti. Matka vyčítá otcí jeho brutálnost. Otec kloní hlavu zármutkem nad rodinným neštěstím. Slečna omdlévá víc a víc, častěji a častěji, vyhledá si vždycky místo, kam padne, aby se neuhodila, má strašné křeče, stala se nervosní, hysterickou. Čím více kdo si křečí těch všímá, čím kdo více takovou nemocnou opatruje a s ní se mazlí, tím větší jsou křeče, tím častěji opakuje se omdlévání.

Mladý pán z nedostatku jiného zaměstnání řekl si, že je nervosní. Zeptal se domácího lékaře, co říká jeho stavu. Ten radí méně lásky, tabáku a alkoholu a více pohybu. Je hloupým. Specialista lépe tomu rozumí. Mladý pán tím více holduje Bacchu a Venuši. Je pojednou neklidným, netrpělivým, mění se v celém svém chování, nemá na ničem zájmu, říká, že je blasevaným, netkne se ho cjt, který pojímá třeba celé množství při krásném výtvaru básníka, malíře, sochaře, nesnese pojednou větší shromáždění lidí, bojí se lidí vůbec, přechá před nimi, třese se na celém těle, když přišel na velký, volný prostor; jí bromkali a jodkali na celé kilo-

grammy; je vskutku nervosním. Slovo stalo se skutkem. Netřeba více marně chlubit se mu, že je nervosním, lidé to vidí, lidé to cítí z každého jeho skutku. Jednoho krásného dne při ranní kávě četete v novinách, že tam a tam p. X. nalezen byl s malým, nepatrným otvorem ve vychladlé hrudi a s vystřeleným revolverem. Je to ten váš interessantní mladiček, jenž se chlubil, že jest nervosním.

Přišel do Prahy chud a v záplatovaných, ale čistých šatech. Milá matka vtiskla mu, když loučil se s rodnou chatkou v zastrčené vesnici, několik ušpiněných, zmuchlaných zlatek do ruky. Skoro se slzami v očích hleděl na Příkopech na osvětlené, zlaté, výkladní skříně; policejní strážník sehnal jej s chodníku, aby nepřekážel procházejícím se pánům, prohledl znalecky jeho papíry a nařídil ustrašenému, aby šel tam a tam do té ulice, nedaleko Josefova, tam že je herberk pro jeho řemeslo. Hledal dlouho, až konečně našel tržiště, kde by mohl zpeněžit svou dovednost a práci. Kamarádi, kteří jej jakživi neviděli, uvítali jej s jásotem, a když se dozvěděli, že má několik starých zlatek, zavedli jej do hostince, i bylo veselo i bylo hřodování, dokud nepraskl poslední krejcar, mozlou rukou matčinou dlouho střádaný. Zaplašil druhý den konečně strašnou kocovinu a dovtipil se na konec, proč jej kamarádi včera tolik měli rádi. Nalezl mistra. Dostal práci. Však již byl čas. Několik dní neměl ničeho kalého v ústech. Uchytil se. Za leta vzal si mistrovi deuru. Pustil se do špekulace. Povedla se. Tisíce k tisícům se nahromadily. Na sametové vestě houpá se již dávno zlatý, těžký řetěz a na něm visí hodiny za několik set. Na prstech plno diamantů a na rtech plno moudrosti. Dny bídy a strádání jsou šťastně již a dávno zapomenuty. Pije se plzeňské a pije se denně deset, patnáct i více pállitrů. Někdy nějaký ten koňáček, po obědě do černé kávy vždycky rum. Pantátovi výtečně svědčí, rozumem ovládá celý svět a za peníze koupí si všecko, rozkoš i co hrdlo ráčí. Najednou pantátovi nechutná jídlo, pobolívá hlava, vrhne se trochu. „Jsem drobet nervosní. Koňak mi vždycky utiší žaludek i hlavu. Doktoři mi radí mléko, ať si je pijou sami; sami dobře bumbají plzeňské a lidem by přáli jen mlíčko.“ Rozumuje milostpán před svými známými. Jednou v noci začne milý kmotr rozumec házetí všechny předměty své nádherné zřízené ložnice s oken na ulici, křičí, vyhrožuje. A zas malá lokálka v novinách čte se jako nekrolog. Pan xyz, majetník domů a realit, známý vlastenec, byl odvezen do ústavu pro choromyslné. Lékaři vyslovují naději, že stav protektora spolku „Lidomil“ brzo se polepší a že opět brzo vrácen bude veřejnému životu. Nevrátili jej lékaři veřejnému životu, zuřil a zuřil. „Saeuferwahnsinn“ říkají lidé po česku, sklátili druhdy příčinlivého, nadaného člověka předčasně do hrobu. Koňak, pivo, víno nezahnalo nervositu.

Když někoho vidíme jako otrapu vcházeti do kořalny, nemáme pro něho dosti hanlivých slov a přece ten tulák ukojí svůj chtíč za několik krejcarů, a my, my inteligentní lidé, vydáme za své koňaky, monachorum, rummy, šampaňské celé desítky. Jaký je mezi námi a kořalečným otrapou rozdíl? Žádný, pravím. Otrapa má svůj alkohol lacinější. Je větší národohospodář.

Nechci být mravokárcem, a z massy nehygienicky zacházejících a zápolících lidí se svými silami tělesnými i duševními nevyjímám ani sebe sám. Ještě několik slov. Máte tetičku, která bojí se noci, boufky, výšek; já mám strýčka, který omdlévá, vidí-li chundelatého, černého psa, který musí seděti vždycky ve voze „po koních“, sic vrhne, a mám sestřenicí, která bledne a se třese, když jí něco vypravují na její vyzvání o některé nemoci, a mám výtečného přítele, jenž dá se do pláče, vidí-li malé děti nebo staré lidi. Onyno prý neví ničeho o světě a tito již budou se se světem loučiti. Tyž dobrý muž nedávno omdlel, když jsem mu dal ve své ordinaci přivoněti z nenadáni k hyacintu.

Všickni tito moji i vaši známí jsou nervosně nemocní, jsou nervosní, neurastheničtí, hysteričtí a jak všechny ty krásné nemoci se jmenují, a možná dost, že za nedlouho budu já i jiní státi v jejich řadách, trápení nespavostí, nervovými bolestmi, hypochondričtí, pessimisticky naladěni, světa omrzeli.

Kde lék proti těmto strašným chorobám? Bromkali a jodkali našich lékařů. Ty nepomohou! Nechci haniti účinek našeho receptáře a nechci poškozovati a nepovolánými rukama dotýkati se umění apatykářského. Nosil bych trus do svého vlastního hnízda. A to, uznáte sami, nebylo by hezké.

Ale přece nepomohou jmenované medikamenty. Bylo by to tak pohodlné: pítí číši rozkoše a v nad stálo a stále, vzítí občas jodid a bromid draselnatý a člověk by mohl žítí blaze i věčně v nadbytku slávy, chťičů, lásky a alkoholu.

Jediná rada. A ta je: Změníti celé žití a upravití celý náš sociální život.

Kde vzítí k tomu sílu a prostředky?

Povinností všech věcí znalých lidí je upozorňovati na vady našeho života, na vady našich oblíbených zvyků, nebáti se a říci, že my na př. v Čechách nemusíme všecko na světě zapíjeti a pro všecko tancovati.

K léčbě našich modních nemocí zavolati by bylo potřeba i zákonodárce, jenž dal by nám řádný zákon, abychom mohli s úspěchem bojovati proti alkoholismu, jenž by předepsal nám přiměřené daně, či lepe řečeno, jenž by nám osvobodil od daní nejnemnější lidské potřeby, jenž by se nám postaral o nutné a poctivé zdravotnictví obydlí, škol, továren, jenž by určil pevný počet pracovních hodin ve všech odvětvích lidské práce, jenž by dovedl snížití neb aspoň uspořádati požadavky method vyučovacích, vyšroubovaných na nejvyšší míru, jenž by zavedl učení o zdravotvědě do škol, jenž by netrpěl, aby hlavně mladá, útlá děvčata používána byla k tovární práci a jiné, jenž by zařídil nám celou výchovu ženské i mužské mládeže, a jenž by na konec urovnal poměry mzdy mezi chlebo- a prácedárci a těmi, kdož práci konají. Kde vzítí takového muže? Kde naléztí člověka, jenž by musil býti nadán silou i důmyslem Herkulovým, jenž by dovedl zavéstí řeku svých oprav do našich temných, auglášových skryší a kde vzítí prostředky na všecko to, co bylo uvedeno? Až se nebudou véstí války, až mezinárodní spory vyřizovati bude chladný rozum a ne vášeň za rachotu děl a pušek a při zabijení lidí, potom snad budeme mítí dosti prostředků k nutným sociálním a vůbec životním opravám. Život náš měl by a mohl by i za dnešních poměrů býti upraven. Jen uspořádati dobu klidu, dobu občerstvení věnovanou a dobu práce. Již v starém zákoně šest dní pracovali a v sedmém holdovali pohodlí a odpočinku. Dnes máme také a dokonce zákonný nedělní klid. A jak ho výtěčně užíváme. Jeden, zvlášť dělník, který pracuje a se namáhá celý týden, od soboty večera do pondělí rána hraje v karty v učouzeně, malé místnosti, druhý tlačí se v podobných místnostech na zábavách i koncertech. Prostorných, klidných, vzdušných místností jsme my nepřátely.

Po dvou- až tříhodinné práci vždy by měl nastati krátký odpočinek. Úřední hodiny od 8 hodin ráno do 2 odpoledne jsou horší nežli dvoji frekvence, ať již je to pohodlnější někomu nebo ne. Oběd v pravidelnou hodinu a po obědě nějakou dobu úplný klid, aby činnost jiných orgánů nerušila činnost zaživacích orgánů. Doba dovolené v úřadech všech měla by býti zákonem ustanovena a přána každému. Dovolená tato měla by se vždy obrátití ke skutečnému zotavení a ne toulkám po železnicích, horách a špatných hotelech. O dělníka měl by se postarati stát i ve práci i v odpočinku a popřáti mu dostatečného odpočinku. Nadpočetné hodiny v továrnách, za které se více platí, měly by býti zrušeny. Každý zregulovati by si měl svůj život tak, aby měl dostatečnou dobu určenou pro spánek. Minimum hodin, skytaných spánku, jest a zůstane sedm; šest hodin nedostačí člověku, který pracuje ať duchem, ať tělem. Naše strava měla by býti i masitá, i s dostatek rostlinná a málo, málo lihočin.

Raději častěji a méně jisti bychom měli nežli najednou mnoho.

Kdyby někdy přece překvapila nás migraena, kocovina, nervová bolest, měli bychom na př. více věřiti vodě, nežli těm rozmanitým migraeninům, lactofeninům, antipyrinům a fenacetinům. Každý z nás měl by činití dostatečný i vydatný pohyb, a voliti jen to zaměstnání, které je s jeho schopností a sil. Neměli bychom se štítiti žádných práce a nechtítí mítí ze svých dětí jen pány a pány. Vždyť je z našich těžko vystudovavších lidí více pánků nežli pánů.

Mluvil jsem o dostatečném pohybu. Nedostal jsem se tím k myšlence, v níž možno dotknoutí se sokolské věci?

Bylo by nám věru dobře a zabránili bychom nejen mnohé chorobě v životě celého národa, nýbrž mnohé chorobě duševní i tělesné každého jednotlivce, kdyby u nás skutečně platilo heslo: „o Čech, to Sokol“.

Draží bratři! Dobře činite, že vstoupili jste, že vstupujete do sokolských řad, dobře činite a jednáte nejen na prospěch svého národa, nýbrž i na prospěch svůj, svého tělesného i duševního

zdraví. Když po denním svém zaměstnání strávíte hodinu neb i více na sokolském cvičišti, občerstvíte, budete zdravými tělesně a budete zdravými duševně. Nervosita, neurasthenie, hysterie a všechny ty jiné -ie nedotknou se vašeho čela, nestanete se objektem pathologie života dnešní lidské společnosti, a vy, majíce ve zdravém, pružném těle zdravého, pružného ducha, uvážete se v užitečnou práci pro sebe, pro rodinu, národ i svou milou, drahou vlast.

Zdar vám, zdar všem, kdož rozmnoží naše sokolské voje!

E r a z í m V l a s á k .

Sokol Americký.

— Tělocvičná Jednota Sokol v Omaze vzpomíná svých zemřelých členů. Čteme o tom v omažském Pokroku Západu: V neděli odbýváno na českém hřbitově zdobení hrobů a snad dosud nikdy tak velkým počtem krajanů hřbitov onen navštíven nebyl, jako při příležitosti této. Sokolové — aspoň ti mladší — vyšli na hřbitov pěšky a po krátkém oddechu přistoupeno ku zdobení hrobů odpočívajících tam členů jednoty, kterážto slavnost případnými slovy Sokolem starostou, Rud. Havelkou zahájena a zapěním písně u hrobu Sokola Dinebiera zakončena byla. Dřevaři a členkyně dámského odvětví teč ozdobili hroby zemřelých soudruhů, při čemž zároveň odhalen pomník br. Pakeše. Hroby zemřelých členů Rytířů Pythia byly, podobně jako jiná leta, i letos loží ověnčeny. — Bylo by dobře, kdyby i v jiných sborech podobně se činilo, přišli by tím mnozí k vážnějším myšlenkám.

— T. J. S. Tyrš v Chicagu pořádala veřejné cvičení dne 29. m. m. Cvičení toho súčastnilo se žactvo i cvičící členstvo jmenovaného sboru. Žáci cvičili pod vedením svého cvičitele Sok. V. Viniického velmi pěkně. Členové cvičili ve 2 četách trochu slabým počtem. Mnozí, kteří měli a mohli cvičiti, necvičili, ti patrně nevzáli si příklad ze Sok. Jos. Pišy, člena Sok. Slov. Lípa, který se členy Tyrše veřejného cvičení se súčastnil a za své skvělé výkony na hrazdě mnoho chvály sklídlil. Kolik bude as mezi těmi mladšími cvičenci, kteří zůstanou tělocviku tak věrní, jako Sokol Piša?

— T. J. S. Vlast v Chicagu může býti vzorem mnohým sborům starším a počtem členů silnějším; pořádala v době poslední čtyry poučně zábavné schůze a to s úplným zdarem. Zatím mnohé jiné sbory na povinnost, že podobné schůze mají pořádati, ani nevzpomněly.

— Mnohokrát jsme se za to přimlouvali, aby veřejná cvičení mládeže byla pořádána ve dne a nikoli v noci, však marně jsme hrách na stěnu házeli. Všude se jen hledí při každém podniku na výdělek, a poněvadž z nočního cvičení kyne výdělek větší, potahuje se mládež k nočnímu veřejnému cvičení, ač patří v těch hodinách, v kterých se před obecnstvem produkuje, dávno do postele. Z Pokroku Západu se dovídáme, že T. J. S. v Omaze uspořádá veřejné cvičení svého žactva v neděli, dne 13. t. m. o d p o l e d n e. To jest pro nás udalostí velikou a radostnou. Kdy i jiné sbory počnou veřejná cvičení mládeže pořádati ve dne, bohužel nevíme.

— (Dozvuky k Národopisné Výstavě.) V chicagském Denním Hlasateli uveřejněn byl minulého týdne dopis starého novináře českoamerického, pana J. A. Oliveriusa, z něhož uvádíme následovní zajímavou stať o česko-americké výstavě a o památce, jakouž výstavní výbor po Národopisné výstavě v Praze za sebou zanechal: „Byl jsem se ondy podívatí na starém výstavišti „národopisné,“ a tu jsem poznal konečně také onu budovu, která zde reprezentovala „obydlí amerického Čecha“ co jakýsi vzorek americké praktičnosti a amerického komfortu. Musím říci — bohužel! — že jsem v té celé stavbě nemohl vystihnouti žádnou americkou „typičnost“ anebo praktičnost. Dle mého zdání to nebyl žádný vzorek průměrného obydlí amerického Čecha, ba skoro ani žádného Amerikána vůbec. Američtí Čechové mají svá obydlí ve vlastních domech zřízena trochu jinak, a to sice trochu praktičtější a úhlednější, jsou-li prostřední zámožnosti, než to zde bylo reprezentováno tou budovou. Věc jest ovšem již odbyta, tak že podobné připomínky nemají žádného účelu, však zbytečným to přec není, by se aspoň jindy — při nových příležitostech — jednalo trochu opatrněji. Horší — a pro americké Čechy mnohem žalostnější — okolností při tom jest, že na budově té lpí dosaváde značný dluh, kterýmž čest všech Čechů amerických jest trapně praněována.

Aby se dohotovení onoho díla v čas umožnilo, zapůjčila jistá vlastenecká rodina zdejší výboru americkému (tuším) 1600 zl., však do dnešního dne má je dostati, při čemž ani žádný úrok z té částky není placen, což jest zajisté hotovým pro americké Čechy škandálem. Jak mi sděleno, bylo as 300 zl. na to jakýmsi způsobem uplaceno a takž zbývá ještě k doplacení 1300 zl., kromě úroků, které ovšem za ten čas samy v sobě činí valnou částku. Z počátku bylo počítáno, že budova ta se prodá a že tím onen dluh bude zapraven, však dle zdání mého není k tomu dokonce žádné vyhlídky. Budova ta není k žádné potřebě praktické a bude muset býti jednoduše sbourána, při čemž se za materiál mnoho nedocílí. Nebylo by tudíž záhodno, aby se konečně v tom ohledu něco rozhodného stalo a aby dluh ten nějakým způsobem byl z Ameriky zapraven? Ať by se to stalo dobrovolnou sbírkou, výnosem pikniků, jiných a jiných zábav anebo jakkoli, vše jedno, jen když by se ta žádoucí částka sehnala. Cest všech našich v Americe žádá, aby dluh ten byl s úroky poctivě zaplacen a aby onano rodina zdejší za svoji ochotu vlasteneckou nebyla stížena ztrátou tak velikého obnosu.“ — Nár. Jed. Sok. také se účastnila výstavy národopisné v americkém oddělení, a žel Sokolstvo naše obětovalo na podnik ten mnohem více peněz, než s našimi skrovnými poměry se srovnává. Ze všeho zbylo konečně kus ostudy a to příčiněním pánů, kteří celou tu věc měli v rukou a kteří při tom pro svoji kapsu peněz nasekali. Což by ti pánové neměli býti donuceni, aby nějakým způsobem pro nás ostudný dluh z národopisné zaplatili, neb se o to postarali, aby peníze k tomu potřebné sbírkou neb jinak opatřili? Kdo se o to vezme?

— Sokol Slovanská Lípa v Chicagu o svém posledním veřejném cvičení pořádaném m. m. vytáhl na světlo boží opět starý, přežilý způsob míchat věci vážné a veselé do jedné kaše. Cvičení na nářadí, prostná a jiné cviky Sokolů a žáků střídala se se zpěvy a komickými výstupy. Pro taková veřejná cvičení nikdy jsme nebyli a také nebudeme. Jen se tím naše vážná věc zlehčuje. To jest náš náhled, který jsme již několikrát pronесли. Ovšem že jini „zkušnější“ Sokolové, kterým blaho a pokrok věci sokolské více na srdci leží než nám, smýšlí jinak, jak figura ukazuje. Inu, pokračuje to v Sok. Slov. Lípy vše „od pěti k čtyřem“, jak se právě vyjádřil jeden z její členů na dotaz: „Jak pak pokračuje „Lípa“?“ — Rádi poznamenáváme, že zmíněného veřejného cvičení účastnili se ze starších Sokolů Al. Kreml a Prokop Šmídl.

— Jest nám smutno přiznati se, že v našich tělocvičnách starších cvičenců nepřibývá, ale spíše ubývá. Některý ze starších by přece snad udržel se déle v tělocvičné činnosti, kdyby jen měl při cvičení společnost, kdyby mohl se zabaviti trochu mezi cvičenci s ním stejného neb přibližného stáří. Věříme tomu, že těm starším není tak veselo a volno mezi cvičenci o 10 neb 15 a snad více let mladšími. Ti starší mají své starosti a zájmy trochu rozdílné od mladých, a aby mohli si o nich pohovořiti, k tomu třeba druhů stejných. Člověku vždy jest volněji, když pohovoří si se známým třeba o záležitosti, jež ho tísní, a jestliže z něčeho se těší a raduje, pak jeho radost jest dvojnásobná, když ji s jinými sdílí. Mohl by mnohý najíti si osvěžení v tělocvičnách, mnohý by okřál na duchu i na těle, kdyby si do cvičení často zašel. Však marné naše pobízení. Tím více nás těší, když vyskytnou se přece mezi námi jednotlivci, kteří přes všechny nepříznivé okolnosti zůstávají cvičení věrní. Jedním z nich jest Sok. V. K. Tříska v St. Louisu, jenž stále pravidelně cvičí, ať překročí již letos čtyřicetku. Kolik najdeme v tělocvičnách našich čtyřicátníků, aby pravidelně cvičili? Několik jest jich, však jest jich tak málo, že ostýcháme se je tuto vyjmenovati, při čemž snadno by se nám mohlo státi, že bychom některého snad vynechali. Zajímalo by nás věděti určitě, kolik máme skutečně cvičenců, (kteří pilně a pravidelně cvičí) starších 40 roků. Rádi bychom je jiným za příklad uvedli. Potěšíme se velmi, jestli tito naši veteráni oznámí svá jmena pořadatelům t. l. poštovním listem, abychom se mohli o nich příště zmíniti.

— Sokol Chicago v Chicagu chystá se ku stavbě tělocvičny. Zmínili jsme se o věci té již dříve, však činíme tak znova a to z té příčiny, že sbor onen počíná si při důležitém tom podniku velmi rozšafně. Bude stavěti budovu nákladem pouze as 18.000 dollarů a jak nám bylo sděleno, bude v ní míti velmi pěknou a prostornou tělocvičnu, příhodnější než mají jinde, kde staveno nákladem několikrát tak velkým. Kdyby všude počítali se skutečností a ne-

stavěli vzduchové zámky, pak by mnohé sbory lépe prospívaly. Leč žel, přemrštění snilkové leckde spíše dojdou sluchu než mužové rozvázní a dle toho to pak vypadá.

— Nemohla by T. J. Sokol Praha v Chicagu býti opět získána pro N. J. S. ?

— Br. L. A. Fischel v dopise svém v t. č. uveřejněném sděluje, že ve Filadelfii, Pa., kde žije sotva 250 českých rodin a kde do nedávna nebylo sboru sokolského, připravují se někteří horliví „vlastenečci“ k založení druhého sboru sokolského. Nebylo by lépe, aby na místě jen dvou sborů založili si jich vlastenečtí krajané filadelfičtí aspoň tucet, aneb aspoň tolik, kolik mají českých hospod? To ubohé sokolství, to má přítelíčků všelijakých!

— O založení sokolského sboru v East Islip, N. Y. příčiněním horlivého Sokola, Fr. Zborníka čteme v New Yorkských Listech: „V East Islip, N. Y., dne 2. května 1897. Ot. redakce N. Y. Listů. Jsem potěšen, že naskytuje se mi zase příležitost, podati vám zprávu dříve, nežli někdo jiný tak učiní. Konečně po dlouhé době vyhoveno bylo přání zdejších Čechů, založiti mezi sebou ryze český spolek, a konečně přání tomu jest zadost učiněno; a sice založen byl spolek Těl. Jed. Sokol v East Islip, L. I. Zakladatelem a evičitelem zdejšího Sokola je chvalně v New Yorku v kruzích sokolských známý pan Frant. Zborník. Počet zdejšího nově založeného Sokola čítá 21 členů a stále se hlásí noví žadatelé o přijetí ku spolku. Pro evičení vhodnou místnost vyhledli si Sokolové taneční síň u pí. Marie Bláhové v hotelu na Carleton Avenue. Přeje novému sboru sokolskému hojného zdaru, doufám, že statně bude ku předu kráčet. — Na zdar!

Matěj Klásek.“

Ze župy Východní.

K z á v o d ů m !

Přemýšlejme, pracujme, vystupme důstojně a zvítězíme!

Župní výbor župy Východní rozšířil letošní župní závody o závody družstev ve společných cvičeních. Mimořádné závody jednotlivců a sice v běhu, vzpírání a vrhání břemen, zápasu, šermu, šplhání a kroužení kužely odbývati se budou jen tehdy, když se nejméně šest borců k jednotlivému závodu přihlásí.

Jsou to hlavně závody družstev ve cvičeních společných, ku kterým by zřetel měl býti brán, aby dobrá příprava je předcházela, pak přinesly by jistých výsledků. Již přístupnost téměř všem cvičencům sborů našich, snadnost v nacvičení — a řádně-li prováděna — milý a účinný efekt na diváka vše se nám zamlouvají vedle toho, že pěstováním jich na ladnost a přesnost pohybů, součvik a kázeň cvičících, nemalých účinků jimi docíliti lze. Volba cviků ponechána evičitelským sborům jednot samých a zajisté nyní po zdárném působení společného evičitele ve sborech těch, nebudou tím přivedeni do rozpaků.

Ukažme, jak pokračujeme na základech soustavného tělocviku.

Konajíce přípravy ku župním závodům, konejme vše za jediným účelem: povznesení myšlenky sokolské.

Jest nám především působilí závody těmito na širší obecnost, neméně však na bratry naše samé, neb zajisté velmi pravdě podobný jest důvod br. pořadatele pronesený v článku „Zdraví, síla a štěstí“ v dubnovém Sok. Am., že účinky tělocviku na tělo a jeho zdraví jsou příliš zřejmé, nezáhadné, bez tajů a proto není jemu uvěřeno, ano od samých členů jednot našich. Snažme se přesvědčiti je o prospěchu a důležitosti cvičení tělesných!

K závodům sokolským měli bychom přistupovati v tom přesvědčení, že není jich účelem, by bratr bratru soupeři vyrval cenu jakousi, způsobem jakýmkoliv; aniž jsou místem pro rozpoutání snah a vášní nás nedůstojných a že nemůžeme býti uspokojeni cenou chvilkovou tou námahou získanou. Účel jich a snaha naše měly by čeliti ku sbratření, zkoušení sil nabytých, upevnění sebe-důvěry a povzbuzení ku práci nás očekávající.

Uspořádání a účastnění se závodů způsobem ušlechtilým, věci a snahám vznešeným odpovídajícím, to pevně v myslí mějme a byvše pamětlivi, že vše dobrá vyžaduje obětí a sebezapírání, nezištné ku přípravám přikročme. Upomínka na úspěch docilený vždy bude nás siliti na dráze k cílům vyšším!

Vědomí, že dle sil svých působili jsme ku ušlechtnění a povznesení bratrů svých a nás samých, bude nám cenou nejskvělejší, čestně dobytou, na záspasíšti lidského života.

Antonín Voříšek.

DO P I S Y .

V Newarku, dne 2. května 1897. — (N ě c o k z á v o d ů m l)
— Závody župy Východní se blíží, ale jak nahlížím, málo jednoty sokolské o to dají, by slet ten četně od sborů obelán byl. Pročež by měla župa Východní veškerá poučení a zásady před časem sborům oznámíti písemně, chce-li, by slabé jednoty zastoupeny byly, neb mnohý Sokol si ani časopis nepřečte, jen ho pohodí. Nemělo by se nechávat vše na poslední čas, kdy a kde a jak se závody a za jakých pravidel odbývají mají, jaký rozvrh stran nářadí bude, vůbec zdali jaké hry aneb cvičení společná budou, neb eos podobného, by jednoty věděly, dle čeho se řídití mají. Pak zajisté že nebudou roztržky a nebude se mluviti, kde se závody odbývají, že dřív se na cvičení připravují aneb je znají. Má-li se stran závodů co měniti, má se jednotám o tom vědomost dáti. Chceme-li, by závody odbývaly se letos, jest již čas, by jednoty vše věděly a řádná opatření činily, pak zajisté docílíme spokojenější správnosti mezi členstvem a hojného zastoupení.

Nahlížím, jak to u nás mezi cvičicím družstvem jde. Každý by si chtěl cvičiti a poroučeti co se jemu líbí, a žádný by se rozkazu nepodrobil. Žádná sjednocenost není. Sám ani nevím, jak to asi s námi dopadne, půjde-li to tak dále. Rád bych byl, bychom naší povinnosti dostáli a na závodech též četně zastoupení byli, ale jak nahlížím, půjde to sotva. Již mně také přechází trpělivost. Když mám zastávati úřad a nedosáhnout svoji povinnosti, ačkoliv to beru dosti zvolna, a rád hledím každému vyhověti a povoliti. Přece se nemůže každému zachovat. Za to ale dostanu také od mnohého něco na zub. Kdyby byl trochu moudrý, nechal by si to pro sebe, on to pak časem sám pozná, až k rozumu přijde.

Pročež bratři, chceme-li něčeho dosáhnout, hleďte býti povolenými jeden k druhému a vaši velkomyslnost z hlavy vypustiti a všichni svorně pracovati. Pak zajisté že se účinku nemíneme.

V sobotu, dne 29. května uspořádal výbor sdružených českých spolků zde zábavu ve prospěch české školy, spojenou s divadelním představením „Dědkův kalmuk“, které sehráli členové Sokola. Kus ten velmi dobře od účinkujících proveden byl a pochvaly dostal obzvláště br. Janů, br. Procházka a sl. Švachova hráli své úlohy výtečně. Po divadle následovaly ještě solové výstupy, pak byla taneční zábava, br. Klán řídil hudbu, která se obecenstvu líbila, pročež udržela obecenstvo do bílého rána. Výtěžek zábavy byl uspokojivý. Kéž by bylo zábav takových více, neb již máme zde hojnost žáků a žakyň, kteří školu navštěvují. Teď hodlám započítí také vyučovati i tělocviku na příští měsíc. Pak doufám, že členové Sokola našeho lépe ku sboru přilnou a ruce své k dílu přiloží a hleděti budou, by jednota naše za svým cílem jen ku předu pokračovala, zpátky ni krok. — Na zdar!

P.

Ve Schuyler, Neb., dne 26. května 1897. — Jelikož jsem byl zvolen asi před dvěma měsíci náčelníkem, jsem povinen podati veřejnosti zprávu o činnosti naší jednoty. Doufám, že mi dovolíte těchto pár řádků v našem časopisu uveřejniti.

Započal jsem cvičení se žáky, kterých každý den cvičební přibývalo dosti slušný počet, takže dnešního dne navštěvuje cvičení 34 žáků; 26 od 7 do 12 let a 8 od 12 do 17. Prošel jsem s nimi veškerá začáteční cvičení, jak s nářadím tak i bez nářadí, prostná i pořadová. Za minulý měsíc cvičeno Skrát, v úterý a v pátek od půlsmě do devíti hodin večer.

Žáci se drží znamenitě a půjde-li to na dále jak nyní, dobudou si brzy úcty před každým. Proto vzdávám srdečný dík všem těm rodičům, kteří své dítky do cvičení posílají. Oni vědí, že jest to daleko lepší posílati je do takové místnosti, nežli aby se po ulicích toulali a nějakým hloupostem se učili a darebáctví tropili.

Co se týká členů naší jednoty, mohu podati velmi smutnou zprávu. Členové naší jednoty již dosti dlouhý čas zanedbávají

veškeré schůze i cvičení. Nevím ani sám a nedovedu si představit co jest toho příčina, že činnost našich členů se nachází na tom nejdolejším stupni. Naše jednota čítá přes třicet členů — z nichž by nejméně mohlo šestnáct členů navštěvovat pilně cvičení — kteří již začali na tom sokolském poli pracovat, ale to jim nenapadne, raději leklují po ulicích a tak ten čas a krásného věku života zabíjí. Jest mi to skutečně líto, že se tak musím vyjádřit; nemohu si pomoci, neb vidím, že to schuylerské podnebí má jinou přírodu.

Ze všech členů navštěvují cvičení pouze tři a to jsou Otradovský Otto, Otradovský Jos. a Steinberger Jan. Ti ostatní, pochybuji, že o naši cvičírně vědí, kde se nalezá. Na zdar!

Jan Šulc, náč.

V Morrisani, dne 27. května 1897. — S potěšením tento dopis pišu; bude krátký, ale hezký. Jak se říká, „pěkného aneb hezkého pomalu“. Tak též je to u nás. Vše se zlepšilo hned po slavnosti a veřejném cvičení, kteréž jednota naše pořádala v dubnu, jak jsem zprávu v dubnovém čísle podal. Za zprávu tu také dosti jsem utrpěl, ale jen po straně, ne veřejně. To přece u našinců nejde, by jeden druhého opravil v chybě v časopisu našem, aneb se otázel na jisté věci atd., než někoho kritisuje. Nu, ať to bylo jakkoliv, jen když to nebylo od bratrů naší jednoty, a jiným jsem snad jejich nevděk nevyčítal. Jestli ano, přihlas se bratře, já se s Tebou vyrovnám. Když můžeš mluvit při pivě, tak také mluv bez piva. — Abych nezapoměl, hned po veřejném cvičení byla cvičení naše dosti silně navštěvována, (v měsíci dubnu) ale teď už zase to ochabuje. Za to ale cvičení žáků postupuje, neboť z 10 již se rozmnožili na 16 a děvčata, jež dříve vůbec se necvičila, navštěvují pilně cvičení počtem 16, z čehož mám radost největší. Členů cvičí jedno družstvo i mám naději, že jej jednota vyšle k závodu župy Východní. Doufám, že se to u nás zlepší. V neděli, dne 30. května jdeme pěším výletem a zároveň se súčastníme sborově výletu newyorské jednoty. Budu rád vědět, mnoholi zas nás půjde. — Na zdar!

Fr. Chrastil, dop.

Ve Filadelfii, dne 30. května 1897. — (Dokončení výtahu ze zápisů tajemníka prot) — Dne 27. března (správní rada). Přijmut Jan Baštif, přispívající.

Cvičitelskému sboru povoleno zakoupit činku stoliberní.

Výbor majetku ohlašuje, že uložil dalších \$30. Zábavní výbor ohlašuje výlet do Washington Park Grove dne 28. června.

D n e 5. d u b n a. Přijat Veverka Julius, činný. Jednatel odevzdává zaslané knihy od v. v. N. J. S. a potvrzené stanovy s opravou jednoho článku. Usneseno odbývati pořadové cvičení každé druhé pondělí v měsíci a prostná hlavně pro starší každé čtvrté pondělí. Místní výbor odevzdává za měsíc únor a březen \$32.89. Usneseno, by prázdniny svob. školy započaly červencem.

Višnofský Jiří vyloučen pro nezaplacení příspěvků.

Výnos za vyučování české čtverylky v obnosu \$4.20 odevzdán spolku.

Usneseno ujmouti se sirotka po paní Havránkové a Fischl Luis oprávněn po něm v nemocnicích pátrati.

Přijat návrh po třetím čtení, by přispívající členové byli oprávněni k podpoře úmrtní; vejde v platnost 1. července 1897.

Návrh o rozdělení pokladny ve dvě: pro věc sokolskou a v nemoci podpůrnou čten a přijat podruhé.

D n e 24. d u b n a (správní rada). Cvičitelskému sboru povoleno zakoupení hrazdy dle jeho dobrozdání.

Cvičitel Sedlon převzal cvičení školních dětí pro každou neděli po škole.

Podán návrh a odložen do příští schůze, odbírat některé svobodomyšlné časopisy.

D n e 3. k v ě t n a. Předseda výboru majetku jmenován dozorcem do příště stanovitě volby.

Krajíček Josef vzdal se výboru majetku a zbývající dva úřadují sami do příští volby.

Přijati činní členové: Kohout Frant., Kohout Josef, Flutka Josef a Flutka Frant.

Cvičitelský sbor ohlašuje, že koupil hrazdu nejnovější soustavy k upotřebení též ku skoku za \$37.50.

Pohřební výbor ohlašuje, že pohřební výlohy za Pavlika zapravil a vdově \$14.10 doplatil. Zprávu předložil.

Zábavní výbor odevzdává ze selského plesu čistý výnos \$75.87 s podotknutím, že má ještě nějakou částku mezi členy za vstupenky.

Vyloučení pro neplacení příspěvků: Vojenčák, Dančík a Kilian.

Fischel Luis ohlašuje, že hoch Havránkové jest z nemocnice venku a že jej vzal k sobě Sokol Baštiš.

Usneseno, by Fischel Luis zaopatřil vzorky svobodomyšlných časopisů.

Sbor Sokolek odevzdává \$4.10 na piano, čistý to výnos zástěrkového věnečku jimi pořádaného.

Zvolen výbor pro obstarání c h a r t e r u .

Výbor, jenž sepsal stanovy, požádán opravit některé články vztahující se na nový článek úmrtní.

Usneseno přijaté nové členy zavádět ke spolku ve schůzi správní rady.

Načelníku nařizeno dopsat těm, co cvičení nenavštěvují, když tak neučiní dle stanov, že budou přepsáni za členy přispívající.

Jednatel podal návrh, by byla založena knihovna a k tomu účelu zvolen co knihovní Přibramský Gusta, by sepsal, jaké knihy spolek již má a tím dán knihovně začátek.

* * *

Sokolové! Mým dnešním dopisem končím výtahy ze zápisné knihy; nemyslím tím však přestatí podávat zprávy z našeho sboru. Doufám, že bratři Sokolové uznají, že bylo ze strany našeho sboru za ten krátký čas, co jest v existenci, dosti dobrého podniknuto, vzdor tomu, že jest nám v cestě tak mnoho našich krajanů. Jest nám kráčet ke každému pokroku trnitou cestou, avšak dobrými skutky doufáme skrze všechny překážky vítězně projíti.

Právě se dovidám, že spolek český, který se k nám dosud nepřátelsky chová, se usnesl a již odhlasoval, též sokolský sbor založiti, důkaz to, že již pochopují, co Sokolstvo je. Zbývá zde pouze otázka, zdalíž se to nestane na úkor sboru našeho, neb dva sbory mezi zdejšími Čechy -- as 250 rodin -- jest zbytečné a spíše škodlivé. Že ti krajané, kteří již Sokola uznávají a pak oni, již stále o spojení zdejších spolků hovoří, nezakročí lepším příkladem, nežli založením druhého sboru, pochopiti nemohu. Nemíním říci, že bych měl zdravější rozum, myslím však, kdyby oni, již chtějí býti Sokoly, přistoupili ku sboru našemu a ponechali ty druhé, kteří nenávidí Sokola, u spolku zábavního, že by tím myšlené sokolské pomohli a spolku druhému taktéž. Oba spolky by mohly existovat samostatně a přátelsky, každý máje jiný účel. Míni-li však na nějaké spojení, proč nejdou cestou takovou, by nepřátelství přestalo, místo cestou dosud jimi sledovanou, tím jsme vždy dále a dále od jich úmyslu. Sokol musí kráčet svou cestou, kterou si vyměřil a musí sám překážky odstranit, i když mu od jeho vlastních bratrů v cestu kladeny jsou. Učinil seč mohl, by úmysl dobrý okázale veřejnosti podal, držel se dle epistol sokolských, žádaje tam uznání, i kde je nečekal, více od něho žádat jest nemístné.

Tyto poznámky jsem učinil hlavně pro některé naše členy, kteří dosud nepochopují, že zastáváním nepřatel našich v našich schůzích a kteří nevědí, že patřením ke spolku, jenž též sbor sokolský zakládá, by našemu škodil, činí tak na újmu vlastní.

V příštím čísle dovolím si podat výtah finanční od počátku zdejšího sboru.

Na zdar!

L. A. F i s c h e l, jednatel.

Ve Filadelfii, dne 1. června 1897. — Ve Filadelfii bude dne 20. června t. r. slavnostně uzavřen první školní rok české svobodomyšlné školy, řízené Sokolskou Jednotou Slovan. Při té příležitosti bude též vzpomenuť upálení Jana Husa a 22 popravených pánů českých na staroměstském náměstí pražském roku 1621, v den 21. června.

Program, sestavený učitelkou paní Frant. Coufalovou s výpomocí dramatického odboru Sokola, slibuje tu nejzdařilejší domácí zábavu, jaká dosud v Sokolně nám podána byla. Zahrnuje mnoho poučných výstupů a hlavně zkouška dítek z dějepisu, čtení, země-

pisu a jiné, podá důkaz, co se nechá docílit, kde jest ochota, s jakou podnik otevření školy od Sokolů a učitelky uvítán byl.

Program obsahuje: Proslov, týkající se školy; úplná zkouška dítek školních; proslov, týkající se popravených pánů českých roku 1621; krátký popis života Jana Husa; vystěhovalci; „Odkaz Komenkého“, deklamace; solové výstupy, kuplety a zpěvy.

Na zdar!

L. A. F i s c h e l.

V Long Island City, dne 1. června 1897. — Ve dnech 17., 18. a 19. dubna o velikonoci pořádala jednota naše výstavu za laskavého spoluúčinkování Řádu Columbia, č. 3 C.S.P.D.S. a Těl. Sboru Dívek a Paní v L. I. City, ve prospěch české svobodomyšlné školy v L. I. C. Program byl bohatý a rozdělen na 3 dni, po dobu výstavy.

V sobotu, 17., přednesli žáci české svobodomyšlné školy v L. I. C. „Nehody lenochovy“, původní činohra v jednom jednání. Mladí herci drželi se statečně.

V neděli, 18., cvičení prostrná provedli: první oddělení, žáci počtem 26; druhé oddělení, žakyně počtem 16, těl. školy naši v Astoria, L. I. C. pod řízením cvičitele Ondřeje Hrocha. Cvičení provedeno bylo znamenitě, začež obdrželi cvičící bouřlivý potlesk.

Sborové zpěvy přednesl p. odbor Nár. Jednoty v N. Y., začež nechť přijmou dík. Solové výstupy přednesl p. Krejčík z N. Y., začež nechť přijme rovněž dík. Cvičení s tyčemi provedly členkyně sboru dívek a paní v L. I. C. počtem 16, pod řízením jejich cvičitele Sokola Aloise Wokala. Cvičení provedeno bylo velmi hladce, což bylo důkazem, že museli v pondělí opakovat, začež byly odměněny dlouho trvajícím potleskem; po skončeném cvičení s tyčemi (v neděli) vytvořily Sokolky kruh kolem jejich cvičitele Sokola Aloise Wokala, načež vystoupila Sokolka sl. Marie Vozábova a oslavila jej následovně.

Ctěný pane! Byla mi družkami mými uložena milá povinnost, abych jménem jejich poděkovala Vám za velkou a nezištnou práci, jakou Jste vykonal při přítomné slavnosti české osady zdejší. Nenalezám slov, jimiž bych oceniti dovedla zásluhy Vaše, jaké Jste si získal za více než čtvrtstoleté působnosti své na poli národním, avšak odměnou nejlepší jest Vám zajisté vědomí vlastní, že vykonal Jste pro národ svůj vše, co v moci Vaší stálo.

Přijměte nepatrný tento dárek, jakožto malý důkaz velice vděčnosti a úcty, jakou celá zdejší česká osada k Vám chová. Kéž najde se mezi našinci více mužů Vám podobných, a národ náš pak směle může hledět šťastné budoucnosti vstříc. — Na zdar!

Sokol Alois Wokal obdržel dárkem zlatý sokolský monogram. Byl velice dojat a proto poděkoval krátkými, ale velice upřímnými slovy.

Ku pobavení obecenstva přednesl dram. odbor T. J. S. Fuegner „Mlynář a kominík“, fraška v jednom jednání, již provedl znamenitě.

V pondělí, 19., cvičení prostrná provedli žáci těl. školy naší počtem 28, pod řízením Sokola Aloise Wokala. Cvičení provedeno bylo velmi dobře, začež byli cvičící odměněni potleskem, při němž si statně vykračovali. Sola na housle přednesl p. Kar. Sladovník z L. I. City, začež nechť přijme dík. Jednoaktovkou „Pozvu si majora“ se solovými výstupy znamenitě pobavil obecenstvo dram. odbor T. J. Sokol v N. Y., začež nechť přijmou rovněž dík.

Výstava se odbyla k úplné naší spokojenosti, neb na dosud špatně trvající obchody se dosti skvěle vydařila. Čistý výnos obnáší \$504.96.

Výbor ku vyhledání a zadání parku se hodícího pro závody a veřejné cvičení župy Východní podal zprávu, že vyhlídl a zadal u Sok. Ferd. Tvrđíka Ravenswood Park na 5. a 6. září t. r., jenž pro závody se úplně hodí a jest nejvíce Čechy z okolí, zvláště z New Yorku, navštěvován.

Těl. sbor dívek a paní v L. I. C. již stihl krutý osud. Po velmi krátké nemoci, dne 28. května se jim na věčnost odebrala velice činná a upřímná sestra, Anna Tvrđíkova, na kterou zajisté budou vždy s láskou sesterskou vzpomínati.

V neděli, dne 30. května súčastnila se jednota naše sborové pikniku T. J. S. v New Yorku, kdež jsme se s bratřimi newyorskými a morrisánskými bratrsky pobavili.

Na zdar!

V. V a n ě u r a, dop.

V Chicagu, dne 2. června 1897. — V zápisu ze schůze v. v. N. J. S. 3. května, v posledním čísle Sok. Am. uveřejněném, jest též mezi jiným:

„Jakmile dovoli to stav pokladny, zašle se předplatné na „Sokola“ do Prahy pro sbory.“

Nevím proč k tomu účelu má se potřebovat stav pokladny. Myslím, že by více prospělo Sokolům v Čechách, kdyby tam co výměnou dostali Sokola Amerického. Tím by aspoň seznali naši práci a naše postavení.

Pozorují, že v Čechách ti předáci stále sobě libují v národní třenicí, z jaké jsme my již vyrostli. My máme vlastní zkušenost, že není místné, aby se nenáviděl člověk, že ho jeho matka naučila mluvit jak sama uměla. My zde žijem v zemi, kde se nacházejí příslušníci snad všech národů světa, a není třeba žádných hranic mezi námi, ani bodáků. My skoro všichni živíme se užitečnou prací. Turner dá čest Sokolu, jako druh milému druhovi, a naopak. Každý národ tu má svůj jazyk a žádný ho druhému neupírá.

My víme každý, že v Evropě v těch všech zemích není ani jediná, jež by ročně metlou bídy nevyhnala tisíce vyděděných za hranice; třeba by tito za svoji vlast i svůj život byli hotovi obětovat.

Sokolové v Čechách doufají v své blaho, v uskutečnění českého státu pod rakouskou monarchií.

Tento český stát prospěje národu tolik, jako přišitá záplata vedle díry.

Pod touto rouškou a pod národní třenicí poženě se opět jen lid do zbraně. Ale snad mladočeští poslanci to nějak upraví, vždyť v novinách se čte stále o jejich vlastenectví, ne ale o skutcích.

Na zdar!

Josef Sedloň.

V Clevelandu, dne 2. června 1897.—(Ze Sokola Čech.) — Sedím zamyšlen, pohlížeje upřeně na jedno místo, zdali nějaká novější zpráva se mně vynoří z hlavy, a čím dále upírám zraku, tím více pomýšlím do minulosti našeho sboru, co dosud vykonal a co ještě jest mu vykonati.

Jsmě tedy na sklonku roku tohoto, a budeme o jeden rok dále ku předu. Předně se musím zmínit, milý čtenáři, jak jsme se bavili při soukromé zábavě 1. máje. Náš zábavní výbor zaslouhuje velké odměny, jak vše řídil po celý rok. Počasí bylo nepříjemné, tudíž myslelo se, že tato zábava se musí odložit na pozdější dobu, ale nestalo se tak. Scházeli se Sokolové jeden za druhým s družkami svými, tak že zábava rozproudila se v celé místnosti.

Nevím, co mám tak na mysli naše staré Sokoly, že na ně vždy vzpomenu. Musím říci, že v této zábavě jich bylo zase jen málo vidět, takže se mezi mladými ztratili. Ale pro to špatné počasí přišli přece mnozí a ukázali srdce sokolské, a bavili se znamenitě. V této zábavě nejhlavnějším byly komické výstupy a hudba klubu mandolín a kytár. Sokol Čech pořádal ještě několik besed. Tyto zábavy jsou krásné a ušlechtilé a každý Sokol hledí, by největší pořádek se udržel v místnosti. Tyto zábavy jsou navštěvovány i jino-národovci.

Jest mojí povinností projít cvičení Sokola Čech. Cvičí se u nás pravidelně dvakrát v týdnu. V neděli dopoledne cvičí cvičitelský sbor. Žáků cvičí průměrně od 6 do 14 let mezi 30 a 40, a od 14 do 18 let mezi 20 a 25. Sokolů cvičí průměrně mezi 20 a 30 a to ve dvou četách. Žáci malí počínají cvičit od půlosmé do půldeváté, Sokolové a starší žáci od půldeváté do desíti hodin. Práce cvičitele našeho jest velice namáhavou a proto sbor má mu být vděčný.

Sbor náš pořádá pochodová cvičení dvakrát v měsíci. Každého Sokola povinností jest, by se do těchto večirků dostavil, by nebyl zahanben lecjakým dělnickým klubem. Bylo poukázáno na to již cvičitelem.

Jako již uplynulá léta, i letos pořádá Sokol Čech výlet čtvrtého července do Forest City Park. Sokole, zdali jsi vskutku Sokolem, súčastníš se v stejnokroji a zdali ho nemáš, přičiň se o něj, a jestli ho máš a stydiš se za něj, přijď předci; by průvod byl mnohem čtenější než předešlá léta. Zároveň doufám, že i Sokolové od čtených sborů Sokol Nová Vlasť a Sokol Cleveland též nám bratrskou ruku podají, což jistě sbor náš nebude chtít zůstat dlužen. Rozdílné závody pořádat se budou na vyletišti a každý svobodomyšlný Čech se může přihlásit. Závody o ceny budou na bicyklech, v běhu, v

plování a na ločkách. Závodit budou dámy a pánové rozličného stáří. Bude sbor odbývat též veřejné cvičení i myslím, že obecnostvo bude spokojeno. Výbor naší klubovny, jak jsem se zmínil v minulých dopisech, již spracoval stanovy pro tuto místnost a sbor začne se dle nich řídit jak budou za sklem.

Sokole, nezapomeň, co máš před sebou, bys svoji sokolskou povinnost, svého ducha a myšlenky připojil k celému celku. Myslím, že v příští schůzi budou předvolby, proto každý Sokol měl by být přítomen. Opři se, Sokole, ostaralým zvykům, musíš pokračovati dle pokroku a vědy v Sokolstvu činěného. Dnes máme sil dosti, ale že mnohé ty síly sbory zanedbávají. Ku spokojenosti nás všech a celé české veřejnosti a čtenářů Sokola Amerického volám

Na zdar!

Frank J. Novotný, dop.

V Milligan, dne 2. června 1897. — Radostnou zprávu musím podat, že i u nás se již ujímá sokolská myšlenka, neb v březnové schůzi bylo 6 nových členů přijato, v dubnové dva a v květnové opět šest a jeden s přestupním listem. Kdybychom přijali tolik členů každou schůzi, tedy myslím, že po uplynutí 4 měsíců byla by naše jednota jedna z nejsilnějších ve státě. Nuže, přičiňme se, bratři, bychom vše onu provedli.

Dne 31. května odbývaly všechny spolky zdejší kráslení hrobů na podnět naší jednoty, neb ještě nikdy dříve, co snad městečko stává, nebyla podobná slavnost pořádana.

V dubnové schůzi byl dán náhled, zaříditi Národní hřbitov a hned zvolen výbor, by zároveň též vyzval řád Č. S. P. S., by s námi pracoval. Nevím jak se řád Č. S. P. S. zachová, ale myslím, že pro podnik tak ušlechtilý měl by každý člen řádu hlasovat, by se uskutečnil.

Ve schůzi dne 30. května výbor podával zprávu, že může pozemek levně zakoupit, o čemž bylo debatováno a jednohlasně přijato, by onen výbor měl plnou moc pozemek onen zakoupit a zároveň, pakli řád Č. S. P. S. nebude pro podnik ten, že jed. Sokol vezme úkol ten na bedra svá.

Na zdar vám, bratři, kteří s myšlenkou onou souhlasíte!

Na den 6. července uspořádá jednota naše Tryznu Husovu, a ku konci měsíce veřejné cvičení. Tedy bratři Sokolové, navštěvujte pilně cvičení, byste mohli veřejnost překvapit, jak pokračujete v těloeviku. — Na zdar!

Franta Hrdý.

V Crete, dne 3. června 1897. — V poslední době píše se o naši Těloevičné Jednotě Sokol asi tak, jakoby členové její a výbor pocházeli někde z Kamčatky, aneb při nejmenším byli polovičními ne-li celými Indiány. A proč? Inu, někomu napadlo, aby si udělal ovšem nemístnou švandu, dal natisknout plakáty v anglické tiskárně, jež dle toho dopadly a oznámil velice „slavnostní“ přednášku „prof. de Svobodeau“ o vesmíru a hvězdách. Tohoto žertu ucho-pilo se několik zlomyslných lidiček, již na vše co Sokol mají dopal a nevinný plakát po všech možných poslali redakcích, vyličivše sbor náš T. J. S., jako prznitele českého jazyka atd. atd. Pravda, plakát plný byl chyb, stálo i na něm, že přednášku „prof. de Svobodeau“ uspořádá Těl. Jednota Sokol, ano i slůvko „výbor“ jest přidáno, avšak nejznamenitější při tom, že sbor T. J. S. n i č e h o p o d o b n ě h o n e p o ř á d á a redakce „Pokroku Západu“, „Přítel Lidu“ a „Ducha Času“ staly se jen oběti mystifikace, použivše žertu — hloupého žertu proti sboru sokolskému, jenž povždy snažil se, aby úkolu svému učinil zadost. Ostatně z plakátu již vysvítalo, a každému jen poněkud prozíravému nápadno býti muselo, že přednášeti č e s k y má „prof. de Svobodeau“, podle jména aspoň z poloviny F r a n c o u z a a po česku při nejmenším Svoboda. Tento aprilový žert udavší se v květnu, že opravdu byl jen komedií náramně podivnou, dokazuje okolnost, že přednáška, jak oznámena, dne 30. května se v ú b e c n e o d b ý v a l a . A jak také? Sbor T. J. S. o ni ničeho nevěděl, protektorátu ničeho také nezadal a přec dnes po celé české Americe jde o něm hlas — že dopustil se hanebné zrady na českém národu plakátem, o němž ničeho — zhola ničeho neví. Neupíráme práva kritiky nikomu, jsmef u věcech těch trochu již ostřílení, avšak nenahližme, proč sbor — celý sbor náš má trpěti za několik jednotlivců, již použili vítané příležitosti a vylili si dávno tajený vztek

na Sokolech, postavivše je na pranýř veřejnosti, jako nějaké zrádce národa a p. A hle, jest týž to sbor, jenž u každé příležitosti národní spěchal složití hřivnu svou, týž sbor, jenž první pracoval pro Národní Výbor, záhy i členem Ligy se stal, ano týž sbor, jenž sboru v St. Louis největší obnos na pomoc odhlasoval, sám vlastní má tělocvičnu, v níž cvičí se pokud poměry smutné jen dovolují, sbor, jenž sice nikdy v před se nedere, ale vlivem členstva svého klidně a seč síly působiti se snaží ve všech kruzích, čehož důkazem nově vyvolaná škola česká sobotní a nedělní, kdež učí Sok. Souhrada a sice 85 žáků a žaček. Vyržování a bytí školy Sokol částkou největší zabezpečil a členové jeho to byli, již o zavedení školy české a obnovení její se přičiňovali. A co učinili ti, kdož nepřítelství vůči Sokolstvu u každé osvědčení příležitosti, a pověsti sboru našeho poškoditi hledí? Darma mluvit, hanobení, na cti utrhaní a podezřívání zdá se jejich řemeslem, jež pod rouškou anonymní výtečně dá se prováděti a mnohému z nich k „businessu“ jen sluší. Jeť krásné deklamovati o národnosti, pouštěti fráze do světa, ale hezčí — čin, opravdový čin! A toho doufejme, že sbor náš i nadále se přidrží. — Na zdar!

Dr. J. R. J.

(Zasláno.)
Plzeňskému Sokolu!

Jelikož se někteří Sokolové domnívají (aneb domnívali), článkem pod ohlavením „Od nás“ v čísle 6. roč. 18. v Sok. Am. uveřejněným, jaksi uraženými, podávám zde následující prohlášení:

Že jsem nikdy neměl v úmyslu někomu na cti utrhati aneb jak si někteří vykládali „sbor náš poškoditi.“

Zároveň pak podotýkám, „že sbor důvěrníků v celoroční schůzi r. 1895 zvolený“ konal svoje povinnosti úplně správně, pečlivě a nezištně, o čemž se oni Sokolové již tím přesvědčiti mohli, že jsa jedním z účetního výboru, jejich zprávu „sboru“ podanou, po důkladné prohlídce, tuto jsem podepsal! Doufám, že jsem tímto žádosti sboru, jakož i onoho sboru důvěrníků vyhověl a že Sokolové oni na nemilou onu záležitost v brzku zapomenou.

Zároveň žádám Sokoly ony, by přerušenu činnost svoji oproti „sboru“ zase co nejvíce obnovili, k čemuž již předem zdaru jim přeje s Na zdar!

Jan Jyrout,
pro záležitost tuto suspendovaný člen Plz. Sok.

(Zasláno.)
Heslo: „Slavme slavné slávy slavných Slávů.“

Kollár.

Z Úřadovny Výkonného Výboru pro zbudování pomníku zvěčnělému vůdci a rádcí lidu česko-amerického, Karlu Jonáši.

Krajané! Čechové! — Naše americká vřev českého národa loňského roku utrpěla bolestnou ztrátu smrti Karla Jonáše. Byl v pravém slova smyslu prvním Čecho-amerikanem, který naši národnost u veřejném životě co nejčestněji zastupoval a svým bezúhonným charakterem zůstane vždy zářícím vzorem nám i našim potomkům. Zasluky jeho o mravní a hmotné povznesení příslušníků naší národnosti v této zemi jsou neocenitelné. Tisícové našinců jsou mu vděkem zavázáni za nesčíslné platné služby, kterýchž jim za dlouholetého působení svého prokázal a povinností každého z nás jest postarati se o přiměřené uctění jeho památky. Žádné náboženské, žádné politické ohledy nesmí nás v tom ohledu dělit, neboť Karel Jonáš náležel nám všem, sloužil nám všem a byl chloubou nás všech.

Jaký div tedy, že hned za krátko po jeho smrti předložen české veřejnosti jeho cititely návrh, aby zesnulému, jakožto přednímu reprezentantu amerického Čašstva, postaven byl důstojný pomník, který by domácím i cizím jeho zasluky připomínal.

Důstojný pomník stál by asi \$5,000. Dosud sešlo se na dobrovolných přispěvcích, bez vyzývání, na tři sta dollarův u Slavie, což jest ovšem částka nepatrná. Na nás jest, abychom nenechali tu myšlenku zahynouti v samém začátku a nezasloužili si výtčtu,

že naše české nadšení jako sláma rychle vzplane, ale ještě rychleji uhasina

Našinců je ve Spojených Státech slušný počet, takže kdyby každý jenom nepatrnou částkou přispěl, za krátko sešlo by se dosti peněz na zbudování pomníku. Nynější časy nejsou ovšem zrovna nejskvělejší, ale hospodářská tíseň věčně nepotrvá, a nějaký ten malý příspěvek může obětovati každý český spolek národní a každý uvědomělý našinec.

České spolky v Racine a Caledonii, kde zvěčnělý Karel Jonáš měl svůj domov a kde nejvíce působil, usnesly se tudíž vyzvat krajanů v Soustátí, aby započaté dílo nenechali klesnouti a spojenými silami hleděli přednímu Čechoamerikanu zbudovati důstojný pomník. Jak oznámeno ve Slavii, sešli se zástupci všech třinácti českých spolků racinských a caledonských ku společné poradě a světili předběžné práce podepsanému výboru, který se tudíž dovolává spolupůsobení všech našinců, spolkův i jednotlivcův.

Výbor doufá, že ti, kdo až dosud na pomník něčím přispěli, budou ochotni darovati své příspěvky na pomník v Racine. Spolky rozhodly se pro Racine, poněvadž zde Jonáš téměř třicet let mezi Čechy i cizinci záslužně působil a zde svůj druhý domov měl. Není druhého místa, které by bylo tak vhodné a případné.

Spolky, které se věci ujaly, jsou: racinské: Národní Jednota, Řád Slavie Č.S.P.S., pěvecký sbor Lyra, Tělocvičná Jednota Sokol Mladočech, dvůr Vojta Náprstek Neodvislých Lesníků, Palma Lásky č. 44 J. Č. D., Tělocvičná Jednota paní a dívek Čechie, Česko-bratrský presbyterni sbor; caledonské spolky: Osvěta, Slovanská Lípa, Řád Česká Caledonie Č. S. P. S., Tělocvičná Jednota Tábor, Tělocvičná Jednota dívek Karolina Světlá. Jak viděti, zastoupeny jsou tu spolky všech odstínů: tělocvičné, zábavné, vzdělávací i podpůrné, mužské i ženské. Spolky racinské a caledonské doufají, že i z jiných míst a měst české spolky vyjdou jim vstříc se stejnou jednomyslností, neboť podnik, o němž jde, jest věci nám všem společnou a na ten čas zajisté nejdůležitější. Když by každý z četných spolků českých ve Spojených Státech buďto ze své pokladny nebo příspěvků jednotlivých členů něčím přispěl, sešla by se brzy slušná částka.

Příspěvky buďtež laskavě zaslány pokladníkovi panu J. Hynkovi v čísle 617 Hamilton St., Racine, Wis., který složil záruku \$5,000. Veškeré příspěvky kvitovány budou ve Slavii.

Nejvhodnějším zdá se nám, aby všude, kde se více českých spolků nalezá, utvořily společný výbor a v osadách menších aby se utvořily sběrací výbory z předních našinců, tak aby sběrací práce mohly býti konány spůsobem soustavným a tudíž účinnějším. Bude-li všude drobet dobré vůle, lze bezpečně očekávati, že v krátkém čase bude opatřen dostatečný obnos ku vhodnému uctění památky nezapomenutelného, velkého Čecha.

V naději, že naši krajané v této čestné věci milerádi nám podají pomocnou svou ruku, znamená se výbor za spolky racinské a caledonské

Fr. Kubík, předseda; J. J. Král, tajemník; V. A. Ryba, dopisující tajemník; Jan Hynek pokladník; Václav Jeništa a Barbora Burešova. Dopisy buďtež laskavě zasílány dopisujícímu tajemníku pod adresou V. A. Ryba, 1640 N. Main St., Racine, Wis.

* Následující žalostné zprávy dočtli jsme se z českých časopisů: — „Dne 11. května před 8. hodinou večerní zemřel náhle dlouholetý zasloužilý evičitel Sokola pražského, bratr Ant. Tlamka, jedna z neznámějších postav sokolského sdružení. Bratr Tlamka už od nejútlejšího mládí svého působil v jednotě, již věnoval 21 let věrně a neunavně pile a péče. V posledních letech byl evičitelem staršího družstva, jemuž byl vzorným a milovaným evičitelem a druhem neochotnějším. V daný večer dostavil se bratr Tlamka do evičení a při vstupu do sálu náhle zachvácen byl mrtvicí, jež náhle učinila konec jeho životu. Tak zemřel při poctivém konání čestného úřadu na místě dlouholetého svého působiště. Jakmile zpráva ta v tělocvičně se roznesla, tu rozhostil se těžký zármutek mezi členstvem právě evičícím. Cvičení bylo ihned přerušeno a přítomný náměstek starostův věnoval drahému bratru vřelou vzpomínku.“ — Litujeme odchodu tak horlivého pracovníka sokolského, jakým byl br. A. Tlamka. Pořadatel t. l. stýkal se s ním v pražském Sokolu po leta, i byl také po nějaký čas jeho evičencem. Obyčejně evičenci lnou ku svému evičiteli vždy, a tím více jej milují, čím lepším jest jim učitelem a přítelem. Odšedší br. Tlamka byl svými

cvičenci vážen a milován měrou nevšední. Jeho upřímná, otevřená povaha zamlouvala se každému, a kdo jen trochu blíže jej poznal, stal se jeho přítelem. Jsme přesvědčeni, že i zde v našich sokolských sborech jsou někteří členové, kteří pod Tlankou cvičovali a těch dotkla se zpráva o jeho úmrtí bolestně, rovněž tak všech Sokolů, kteří před 10 lety súčastnili se odtud výpravy sokolské do Prahy a tam s br. Tlankou se seznámili. Však odchodu tak věrného pracovníka v řadách našich jest želeť každému Sokolu. Památku jeho zachová Sokolstvo u věčné paměti!

(Jak budou někdy vypadati studované ženy.) — Dr. Jakub Browne, předseda společnosti lékařů londýnských, měl v těchto dnech zajímavou přednášku. Muž zmíněný je autoritou v mezinárodních kruzích lékařských uznanou. Pojednal o „studiu žen a jich zdraví“. Dovožoval, že odborné studium důsledně prováděné jest hroben ženského zdraví a kdyby mělo nabýt velkého rozsahu, že by muselo mít v zápětí úpadek lidského pokolení. K docelení tohoto nálezu uvedl množství fyziologických důvodů, z nichž i jediný by k odvrácení rozumné ženy od univ. studia postačil. Poukazoval ku četným tělesným chorobám, které stihají i muže následkem namáhavých studií a tvrdil zcela přesvědčivě, že choroby tyto musejí mít u žen právě vzhledem k jich odchýlné tělesné soustavě následky nešmírně zhoubné. Statisticky dokázanou věcí jest, že se úbytky vyskytují ve věku od 10 do 15 let u dívek dvakrát častěji než u hochů a počet případů by nabyl u děvčat rozměrů strašlivých, kdyby stejně jako hoši přidržovány byly k trvalému vědeckému studiu. I v tom případě, že by studující dívky ušly této chorobě, číhá na ně jiné nebezpečí. Bolení hlavy je zvláštním údělem žen a následkem úmorného universitního studia stane se ze ženy ubohé stvoření neschopné mateřského úkolu, věčnou migrénou týrané. Naše štíhlé, půvabné, milostné dívky, pravil anglický učenec, pocházejí z matek, kteréž se časa staraly o vyšší studia. Před krátkým časem měl jsem příležitost hmatavým názorem srovnat několik nádherných mladých dívek se skupinou mladých dam, kteréž vesměs na jedné slavné universitě po několik let byly provozovaly vědecká studia. První oplývaly životem a kypěly zdravím, kdežto druhé, jichž učenost doktorským diplomem byla stvrzena, plížily se shrbeny, vyhubly, odkvetly, s končetinami na kost vyschlými a se skly na nose. Tak jako tyto zubožené postavy, bude jednou vypadat celý akademicky vzdělaný ženský svět.

(Úpadek v Sokolstvu.) — Naprosto nesokolským jest počínání některých jednot i jednotlivců sokolských při posledních volbách do říšské rady. Stalo se, že někteří členové jednot sokolských volili sociální demokraty aneb dali se dokonce voliti za volitele sociálnědemokratické. „Nár. Listy“ vyzývaly přímo, aby proti takovým jednotlivcům bylo zakročeno, což i demokratické a svobodomyšlné jednoty — jak se všeobecně hlásá — učinily; buď vyloučily ony hříšníky národní nebo veřejně v novinách se jich odříkaly. Sokol patrně nesmí býti jiným než mladočechem! Nejnověji Sokol vyšehradský vyloučil čtyři členy proto, že volili místo Březnovského v V. kurii Dědice. Smutný zjev, že tam, kde hlásá se snášenlivost a bratrství, odsuzují se ti, kdo mají jiné smýšlení než druzí. Smutnějším tím více, ježto dokazuje, že není tam domovem tak okázale hlásané vzdělání, které pojímá národnost jinak než příslušenství jazykové, nýbrž jako povinnost starati se o hmotný i duševní blahobyt všech, a takovým způsobem bratrství projevovali. Nejen že jednotlivci i jednoty ony chybuji, ale připravují celé Sokolstvo o důvěru v širších vrstvách a jsou s to, aby ohrozili celou jeho existenci: neboť kdyby sociální demokracie vzala si tu část činnosti, kterou dnes Sokolstvo výhradně se zabývá — tělocvičnou totiž, jak už začíná — nezbuďte Sokolstvo ničeho a ono pozbuďte i té trochy důležitosti, kterou dnes má a klesne opravdu na bezvýznamný spolek. Vždyť někde nechtějí ani veřejné knihovny si pořizovat. Na kroje je peněz dost, ale na knihy pro jednotu za rok 15 zl. zdá se jim mnoho. Proto pozor!

Dosvědčení.

Prostřednictvím Denního Hlasatele obdržel sbor T. J. Sokol v St. Louis částku \$4.25, dar to pp. Čermáka a Anděla z Chicaga ve prospěch cyklonem poškozené tělocvičny. Za onen dar vzdává sbor náš výše jmenovaným pánům srdečný dík. — Na zdar!

A. Pešout, starosta. J. Dvořák, jed.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 7. června 1897. — Starosta, br. Al. Wokal, zahájil schůzi. — Nepřítomni bratři Brodíl, Chrástil a Kadlec. — Zápis o schůzi minulé přijat s opravou, že nejvíce jednot hlasovalo pro obdívání závodů v L. I. City a nikoli většina. — Br. Brodíl dostavil se do schůze. — Plzeňský Sokol zasílá čtvrtletní zprávu a žádá o další poshovění na 6 měsíců. Jednatel odpoví dle daného navedení. — Přijat dopis jednoty „Chicago“ v Chicagu. — Na vysvětlení jednoty st.-louiské povolena podpora na tělocvičnou školu stanovitým obnosem \$50, jež má být vyplacena po obvyklém stvrzení počtu žáků. — Dopis výboru župy Západní přijat a jednatel odpoví dle daného návozu. — Přijat dopis jednoty westfieldské. — K dopisu T. J. S. „Bohemia“ z Bohemie, L. I., usneseno požádati výbor župy Východní, aby záležitost onu vyřídil. — K dopisu br. Jelena usneseno dopsati jednotě omažské o vysvětlení. — T. J. Sokol z East Islipu, L. I., N. Y., žádá o přijetí do N. J. S., taktéž T. J. Sokol z Prague, Neb. Obě jednoty přijaty; tato přidělena župě Západní, ona Východní, což jednatel výborům dotyčných žup oznámí. Jednota z Prague zasílá též rukopis stanov, ježž výbor prohlédne. — Br. Wokal za jednotu long-islandskou oznamuje, že k závodům župy Východní zadány dny 5. a 6. září v parku br. Tvrdíka v L. I. City. — Jednatel požádá všechny sbory župy Východní o navržení soudečů a tělocvičný výbor vypracuje pravidla závodů. — Po usnesení, by br. jednatel opět upomenul dluhující jednoty, schůze skončena.

Fr. Lier, zapisovatel.

Příjem a vydání N. J. S. v květnu 1897.

Příjem.

Kvěť. 3. T. J. S. „Bohemia“ v Bohemii zápisné.....	\$10.—
T. J. Sokol v Milliganu dopl. na IV. '96.....	2.40
spl. na I. '97.....	2.—
T. J. S. Čechie v Chicagu za IV. '96.....	18.70
za I. '97.....	18.10
6. T. J. S. Mladočech v Racinu dopl. za IV. '96.....	—80
spl. na I. '97.....	10.40
Sokol Čech v Clevelandu dopl. na IV. '96.....	23.—
spl. na I. '97.....	—80
7. T. J. S. Budivoj v Detroitu za I. '97.....	7.—
8. B. W. Nejedlý z Chicaga za ohlašky.....	39.—
11. Týž taktéž.....	15.—
14. T. J. Sokol v St. Louisu za II. '96.....	36.40
za III. '96.....	31.10
na IV. '96.....	—20
Sokol Cleveland v Clevelandu za III. '96.....	17.90
na IV. '96.....	—40
22. T. J. S. Tyrš v Chicagu za I. '97.....	14.80
Fr. Lier z N. Y. za 3 ohlašky v „Sok. Am.“.....	23.25
za 5 čísel „Sok. Am.“.....	—26
T. J. Sokol v New Yorku dopl. za I. '97.....	—20
na II. '97.....	95.10
T. J. Sokol v Prague, Neb., zápisné.....	10.—
Dr. K. Štulík v Chicagu došle ho předpl. na „S. A.“.....	13.06

Úhrnem..... \$389.87

Hotovost z předešlého účtu..... 458.75

Úhrnem..... \$848.62

Vydání.

Kvěť. 4. Fr. Lierovi za 1000 cestovních listů..... \$ 5.—

22. Dr. Štulíkovi v Chicagu za pořádání „S. A.“ v kvěť. 20.—

Úhrnem..... \$25.—

Příjem..... \$848.62

Vydání..... 25.—

Zbývá..... \$823.62 a sice

v bondech na \$300 za..... \$339.00

na hotovosti u pokladníka a na bance..... 484.62

Úhrnem..... \$823.62

Jos. Říha, jed.

Bratři Sokolové, sestry Sokolky a ctění příznivci naši!

Zkušenosti poučily nás, že k dosažení cíle Sokolstvu vytknutého, duševnímu vzdělání našemu musí se věnovati více pozornosti! Sokol musí býti nejen svalů mocných a těla zdravého, ale též ducha mohutného, nad jiné povzneseného, ano, duch musí právě tak jako tělo živen býti.

K uskutečnění toho obral si odbor náš za účel zříditi v nové Sokolovně řádnou knihovnu, která by byla nám všem zdrojem k zušlechtnění a povznesení ducha, občerstvením myslí a příjemným útlukem četby milových přátel našich.

Požínajíce s uskutečněním předsevzatého úkolu, žádáme Vás bratři, Vás milé sestry a ctění příznivci, byste všemožně snahy naše podpořili a kdo z Vás nějakou užitečnou knihu vlastní, kteráž pro něj snad další ceny nemá, an ji byl již mnohokrát přečetl a tak snad někde zapomenuta leží, byste nám ji laskavě věnovali, čímž bude knihovna naše o jednu knihu bohatší, kterou pak s oblibou čísti budou sta jiných přátel našich, kteří podobnou posud nebyli četli.

Obzvláště pak milé mládeži dostane se pramene poučení, zušlechtnění, četbou dobrých knih, kteréž jim ochotně zapůjčovány budou.

Těšice se v hojnou sbírku kněh pro knihovnu naši, žádáme snažně o přičeň všech přátel pro účel tak dobrý.

Jména dárců a kněh darovaných bude výbor v časopisu našem uveřejňovati.

Knihy mohou býti zaslány do Sokolovny, 420—424 E. 71st St.

Sběrací výbor pro knihovnu T. J. Sokol v New Yorku:

Karel Hrbek,

J. O. Záklasník.

(Do T. J. S. v Newarku.)

Bratři Sokola newarského,

pamatujte, že se nám závody blíží, proto hleďte lépe a pilně cvičení navštěvovati, bychom naši povinnosti zadost učinili a četně na závodech zastoupeni byli. Za tím účelem se odděvati bude cvičení každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci, dopoledne, v parku od 8 hodin. Ostatní cvičení v cvičirně jak dříve, jelikož to není jinak možné. — Na zdar!

V. Ptáček, náč.

Do župy Chicagské.

Schůze nového cvičitelského sboru župy Chicagské jest dne 23. t. m. (ve středu) o 8. hodině večer, v Plzeňském Sokolu. Každý z členů ať se dostaví. — Na zdar!

Výbor.

Členové noví a vyloučení.

Z T. J. S. Svornost v Morrisani obdržel odstupní listinu Karel Duda, přijat byl Alois Bláha, pro neplacení příspěvků vyloučen Jan Korběl.

Ze Sok. Jed. Slovan, Filadelfie, vyloučení byli pro neplacení příspěvků Petr Kilian, Jan Dančík, Stefan Vojenčák. Přijmuti byli Frant. Flutka, Josef Flutka, Josef Kohout a Frant. Kohout.

L. A. Fischel, dop.

Do T. J. S. v St. Paul, Minn. přijati byli: Karel Panuška, Otto Sobotka a Thom. Lence. Odstoupili: Fr. Demuth, Fr. Hrachovina, Mat. Valek a Jos. Diviš.

E. F. Sklenář, taj.

Do T. J. S. v Milligan, Neb. přijati byli následující členové: Ant. Hamouz, Frant. Krisl, F. V. Kučera, Vojtěch Kašík, Václ. Smrha, Ferd. Plaček, s přestupní listinou J. Osvald od T. J. S. v St. Louis.

Do T. J. Sokol v New Yorku přijati byli noví členové: Tomáš Chochol, Karel Fajer, Franta Havránek, Vávra Záběhlický, Antonín Pavlík, Václav Kalabza, Franta Sovák, Milton Boehnel, Franta Pulec, Emil Částka II., Josef Chobot II., Josef Vyhnálek, Franta Kolářik, Franta Palle, Erhard Seidel, Josef Janovský, Josef Cerunda, Ant. Opperman, Karel Bělohávek, Jan Pulec II., Ferda Trpišovský, Emil Janovský, Ant. Adamec a s přestupní listinou Franta Slaviček. Odstoupili: Josef Mikšovský a Frant. Zvanovec. Vyloučení: Matěj Hula, Josef Feyk, Josef Stropnický, Vil. Stutz, Alois Herman, Ant. Pazderka, Rudolf Rosenberg, Jan Jelínek, Josef Vančura, Jindřich Matulík.

Jos. Kuchař I., jed.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ V NEW YORKU:
Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha, jed., 1204—2nd Av. Fr. Lier, tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel, pokladník, 346 E. 78th St.; Jos. Brodil, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrastil. Náč. A. Tesař, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Výhodní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladník V. Hampel, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Iship, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1106 N. Wolfe St. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Majer, 248 Crescent St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrastil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Franta Holeček, 280—15. Av. T. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1734 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Jos. F. Thuma, jed. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tůma, taj.

Župa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník Dr. J. Pecival, Prague, Neb., podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; A. M. Zahorík, 2nd Ave. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. J. Prucha T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Ptáček, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otravský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, 820 Geyer Ave. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIŘÍ PODĚBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Ant. Vašina, zap.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahorík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelníci J. Zahorík a A. Jedlička. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., V. Celerin, 85 Milford St. SOKOL CLEVELAND, taj. Rud. Pech Quebec St., Cor. Burt T. J. S. BUDIVOJ, Detroit Mich. J. C. Tobias r 48—49 Home Bank Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 159 Humboldt Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. A. J. Fanta, 715 N. 7th St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 418 Superior St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výb.: R. Hurt, 593 Blue Island Avenue, T. Vonášek, taj., cof R. Hurt, 593 Blue Island Ave., F. Holub. — Náč. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., místonáč.: F. Hešík, R. Hurt. KLATOVSKÝ SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 976—21st Pl. PLZ. SOK. Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí SOKOL CHICAGO, Chic. jed. Jos. Plaček, 1044 Troy St. SOKOL SLOVANSKA LÍPACHICAGO, Jind. Hájek, 133W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jan Rauš, 1379 W. 22nd St. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515W. 21st St. T. J. S. TABOŘ, Chicago, Ill., jed. Jan Vrátil, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Kar. Soukup, 183—28th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-amerie. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské. VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 1204—2nd Av., New York.

Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadateli.